

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2024

Bc. Nicole Hřčkulák

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Komparace činnosti a hospodaření vybraných nestátních
neziskových organizací
Diplomová práce

2024

Bc. Nicole Hrčkulák

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Nicole Němečková**
Osobní číslo: **E22486**
Studijní program: **N0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika veřejného sektoru**
Téma práce: **Komparace činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací.**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zhodnotit činnost vybraných nestátních neziskových organizací s důrazem na jejich hospodaření a financování a na základě analýzy navrhnout doporučení.

Osnova:

- Charakteristika neziskového sektoru a neziskových organizací.
- Financování a hospodaření nestátních neziskových organizací.
- Činnost vybraných nestátních neziskových organizací.
- Analýza hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací.
- Zhodnocení a návrhy na zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Seznam doporučené literatury:

ANDREASEN, Alan R. a Philip KOTLER. *Strategic marketing for nonprofit organizations*. 6th ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, c2003. ISBN 0-13-041977-X

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009. Vysokoškolská učebnice. ISBN 978-80-245-1650-9

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Neúředlečné organizace v teorii: právo, daně, účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert. ISBN 978-80-247-3075-2

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2117-5

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Nicole Hřčkulák**
Osobní číslo: **E22486**
Studijní program: **N0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika veřejného sektoru**
Téma práce: **Komparace činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací.**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zhodnotit činnost vybraných nestátních neziskových organizací s důrazem na jejich hospodaření a financování a na základě analýzy navrhnout doporučení.

Osnova:

- Charakteristika neziskového sektoru a neziskových organizací.
- Financování a hospodaření nestátních neziskových organizací.
- Činnost vybraných nestátních neziskových organizací.
- Analýza hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací.
- Zhodnocení a návrhy na zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Seznam doporučené literatury:

ANDREASEN, Alan R. a Philip KOTLER. *Strategic marketing for nonprofit organizations*. 6th ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, c2003. ISBN 0-13-041977-X

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009. Vysokoškolská učebnice. ISBN 978-80-245-1650-9

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Neúředlečné organizace v teorii: právo, daně, účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert. ISBN 978-80-247-3075-2

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2117-5

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **12. září 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 12. září 2023

Prohlašuji

Práci s názvem Komparace činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 12. 6. 2024

Bc. Nicole Hrčkulák v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala své vedoucí diplomové práce doc. Ing. Romaně Provazníkové, Ph.D. za její odbornou pomoc, trpělivost, ochotu a cenné rady, které mi v průběhu zpracování diplomové práce poskytla. Dále děkuji své rodině a manželovi za trpělivost a podporu během studia.

ANOTACE

Diplomová práce se zaměřuje na komparaci činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací s cílem analyzovat jejich úspěšnost a efektivitu ve splnění stanovených cílů. Práce vychází z potřeby porovnání různých NNO působících v podobných oblastech činnosti nebo s podobným posláním, ale s odlišnými strategiemi a metodami řízení. První část je věnována charakteristice neziskového sektoru a nestátním neziskovým organizacím. Následně je zpracována typologie nestátních neziskových organizací, jejich činnosti a financování. Na závěr v analytické činnosti je provedena analýza hospodaření Oblastního spolku ČČK Kutná Hora a Oblastní charity Kutná Hora.

KLÍČOVÁ SLOVA

Neziskový sektor, nestátní neziskové organizace, činnost a financování, analýza hospodaření, finanční analýza

TITLE

Comparison of activities and management of selected non-governmental non-profit organizations

ANNOTATION

The thesis focuses on comparing the activities and management of selected non-governmental non-profit organizations in order to analyze their success and effectiveness in meeting the stated goals. The work is based on the need to compare different NGOs operating in similar areas of activity or with a similar mission, but with different management strategies and methods. The first part is devoted to the characteristics of the non-profit sector and non-state non-profit organizations. Subsequently, a typology of non-state non-profit organisations, their activities and financing is processed. At the end of the analytical work, an analysis of the management of the Regional Association Czech Red Cross Kutná Hora and the Regional Charity Kutná Hora is carried out.

KEYWORDS

Non-governmental non-profit sector, non-profit organization, activities and management, economic analysis, financial analysis

OBSAH

ÚVOD	15
1 Vymezení neziskového sektoru v národním hospodářství.....	16
1.1 Neziskový sektor.....	17
2 Neziskové organizace a jejich význam	18
2.1 Obecné znaky	19
3 Nestátní neziskové organizace	20
3.1 Typologie nestátních neziskových organizací v České republice.....	21
4 Právní formy nestátních neziskových organizací v České republice.....	23
4.1 Neziskové organizace v České republice.....	27
5 Hlavní a vedlejší činnost nestátních neziskových organizací	28
5.1 Dobrovolnictví	29
6 Financování nestátních neziskových organizací	30
6.1 Principy financování neziskových organizací	30
6.2 Způsob financování.....	32
6.3 Finanční zdroje	32
7 Metodologie	34
8 Charakteristika vybraných nestátních neziskových organizací	36
8.1 Červený kříž.....	36
8.1.1 Český červený kříž.....	37
8.1.2 Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora	38
8.1.3 Domácí ošetrovatelská péče ALICE	40
8.2 Caritas Internationalis	40
8.2.1 Caritas Europa.....	41
8.2.2 Charita Česká republika.....	41
8.2.3 Činnost oblastní charity	42
8.2.4 Financování oblastní charity	43
9 Analýza hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací.....	45

9.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora.....	45
9.1.1	Analýza poměrových ukazatelů.....	52
9.2	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora.....	54
9.2.1	Analýza poměrových ukazatelů.....	60
	ZÁVĚR	65
	POUŽITÁ LITERATURA.....	67
	INTERNETOVÉ ZDROJE	68

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Spolky s nejvyšším počtem členů v ČR.....	24
Tabulka č. 2 - Hlavní a vedlejší činnost vybraných nestátních neziskových organizací v ČR.....	28
Tabulka č. 3 – Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastního spolku ČČK Kutná Hora (v tis. Kč).....	51
Tabulka č. 4 – Ukazatele likvidity	52
Tabulka č. 5 – Ukazatele rentability	53
Tabulka č. 6 – Ukazatele zadluženosti.....	54
Tabulka č. 7 – Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)	59
Tabulka č. 8 – Ukazatele likvidity	60
Tabulka č. 9 – Ukazatele rentability	61
Tabulka č. 10 – Ukazatele zadluženosti.....	62

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Trojúhelníkový model	16
Obrázek č. 2 – Znak Červeného kříže.....	36
Obrázek č. 3 – Organizační struktura ČČK	38
Obrázek č. 4 – Logo Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora	40
Obrázek č. 5 – Logo Domácí ošetrovatelské péče ALICE	40
Obrázek č. 6 – Organizační struktura	42
Obrázek č. 7 – Logo Oblastní charity Kutná Hora	42
Obrázek č. 8 – Jednotlivá střediska Oblastní charity Kutná Hora	43

Seznam grafů

Graf č. 1 – Celkové náklady a celkové výnosy spolku (v tis. Kč).....	45
Graf č. 2 – Procentuální podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech.....	46
Graf č. 3 – Vývoj mzdových nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč)	47
Graf č. 4 – Vývoj ostatních nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč).....	48
Graf č. 5 – Procentuální podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech.....	49
Graf č. 6 – Vývoj výnosů za platby od zdravotních pojišťoven (v tis. Kč)	50
Graf č. 7 – Vývoj ostatních výnosů v jednotlivých letech (v tis. Kč).....	51
Graf č. 8 – Výsledek hospodaření Oblastního spolku ČČK Kutná Hora (v tis. Kč)	52

Graf č. 9 – Celkové náklady a celkové výnosy charity (v tis. Kč)	54
Graf č. 10 – Procentuální podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech.....	55
Graf č. 11 – Vývoj mzdových nákladů v letech 2016-2022 (v tis. Kč)	56
Graf č. 12 – Vývoj ostatních nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč).....	57
Graf č. 13 – Procentuální podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech	57
Graf č. 14 – Vývoj přijatých dotací v letech 2016-2022 (v tis. Kč)	58
Graf č. 15 – Vývoj ostatních výnosů v jednotlivých letech (v tis. Kč).....	59
Graf č. 16 – Výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)	60

Seznam příloh

Příloha A – Výkaz zisku a ztráty Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora (v tis. Kč)	70
Příloha B – Rozvaha Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora (v tis. Kč).....	71
Příloha C – Výkaz zisku a ztráty Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč).....	72
Příloha D – Rozvaha Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)	73

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CA	Celková aktiva
CK	Celkový kapitál
ČČK	Český červený kříž
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
KACPU	Krajské asistenční centrum pro uprchlíky
KZ	Krátkodobé závazky
NNO	Nestátní neziskové organizace
NSMHP	Národní skupina pro implementaci mezinárodního humanitárního práva
OA	Oběžná aktiva
OCH KH	Oblastní charita Kutná Hora
OS	Oblastní spolek
OZ	Občanský zákoník
ROA	Rentabilita celkových aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
VZZ	Výkaz zisku a ztráty

ÚVOD

Neziskové organizace zastávají v dnešní společnosti klíčovou roli při poskytování sociálních služeb, ochrany životního prostředí, kultury, vzdělávání a mnoho dalších oblastech. Jejich činnost a hospodaření jsou podrobeny neustálému zkoumání a analýzám s cílem zlepšit jejich efektivitu a transparentnost, protože jejich činnost má často klíčový dopad na kvalitu života jednotlivců a rozvoj komunit.

Tato diplomová práce se zaměřuje na komparaci činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací s cílem poskytnout hlubší pochopení této důležité složky současného společenského a ekonomického prostředí. Analyzovat tyto organizace z hlediska jejich činnosti a hospodaření může přispět k lepšímu porozumění jejich fungování, efektivitě a udržitelnosti.

Cílem této diplomové práce je provést komparativní analýzu činnosti a hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací s cílem identifikovat podobnost, rozdíly a faktory ovlivňující jejich úspěšnost.

První část je věnována teoretickému přiblížení neziskového sektoru a nestátních neziskových organizací, základní pojmy, jejich typologie a vymezení nestátních neziskových organizací v České republice. Dále je přiblížena činnost, kterou tyto organizace zastávají.

Druhá analytická část se zaměří na detailní komparaci vybraných nestátních neziskových organizací, konkrétně Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora a Oblastní charita Kutná Hora. Budou analyzovány jejich organizační struktury, hlavní oblasti činnosti, způsoby financování a efektivita hospodaření. Efektivita hospodaření bude blíže zobrazena pomocí analýzy nákladů a výnosů a finanční analýzy. Pro sběr dat k těmto analýzám budou použity finanční výkazy, které nejsou u Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora volně dostupné.

Výsledky analýzy poskytnou informace o faktorech, které ovlivňují úspěšnost nestátních neziskových organizací. Na základě zjištění budou formulována doporučení pro zlepšení jejich činnosti a hospodaření, což může přispět k efektivnějšímu využívání zdrojů a zvýšení jejich pozitivního dopadu na společnost.

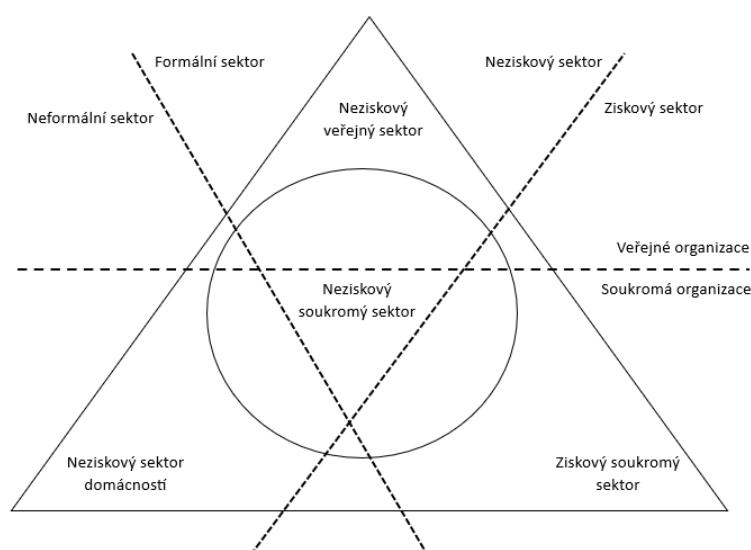
1 Vymezení neziskového sektoru v národním hospodářství

Neziskový sektor v České republice je součástí národního hospodářství. V České republice máme smíšenou ekonomiku, ve které se setkáváme s ekonomickou aktivitou různých druhů organizací. „Jedná se o soukromé ziskové a soukromé neziskové organizace a organizace veřejného sektoru. Některé odborné prameny hovoří o tzv. třísektorovém národním hospodářství.“ (Pelikánová, 2018, str. 15)

Detailnější členění národního hospodářství sepsal švédský ekonom Victor Alexis Pestoff ve své knize *Reforming Social Services in Central and East Europe – an level nation* (1995), jedná se o trojúhelníkový model národního hospodářství. Tento model představuje základ pro vymezení úlohy neziskového sektoru v národním hospodářství.

Pestoff dělí národní hospodářství do čtyř jednotlivých sektorů podle tří kritérií. Podle financování provozu a rozvoje na sektor ziskový a neziskový, podle vlastnictví na sektor soukromý a veřejný, podle míry formalizace na sektor formální a neformální.

Obrázek č. 1 – Trojúhelníkový model

Zdroj: Tetřevová, 2008, str. 33

Na obrázku č. 1 vidíme ostré hranice mezi subjekty, přičemž v reálném životě se všechny subjekty a sektory prolínají. V Pestoffově trojúhelníku ve vymezené části pro neziskový sektor si můžeme povšimnout, že organizace, které se vyskytují v neziskovém sektoru jsou označeny podle iniciátora jejich vzniku na soukromé a veřejné, tzn. že se jedná o soukromé a veřejné neziskové organizace, které jsou popsány dále.

1.1 Neziskový sektor

Neziskový sektor neboli netržní je tvořen souborem subjektů, které jsou zakládány s primárním cílem dosahování užitku formou veřejné služby. Subjekty tohoto sektoru získávají prostředky na svůj provoz a rozvoj zcela či z významné části z veřejných rozpočtů (státních, krajských a obecních) anebo prostřednictvím jiných přerozdělovacích procesů např. od konkrétních fyzických nebo právnických osob. Neziskový sektor dále můžeme rozdělit na: neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a sektor domácností. (Boukal, 2009; Tetřevová, 2008)

Neziskový veřejný sektor

Tetřevová (2008) ve své knize pojednává o neziskovém veřejném sektoru jako o souboru subjektů, které jsou zakládány s primárním cílem dosáhnout užitku v podobě poskytování veřejných služeb. Zakladateli jsou veřejné subjekty (státní orgány, kraje, města, obce), které vkládají do neziskových subjektů prostředky bez očekávání dosažení zisku. Jak už z názvu vyplývá veřejný sektor je spravován veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.

Neziskový soukromý sektor

Jedná se o soubor subjektů, které jsou zakládány s primárním cílem dosáhnout užitku v podobě poskytování služeb. Zakladateli jsou soukromé subjekty, které do zakládaných soukromých neziskových organizací vkládají prostředky bez očekávání dosažení zisku. Jedná se zejména o nestátní neziskové organizace. Nejenže takto to popsal ve své knize Boukal (2009), ale obdobnou definici můžeme nalézt v knize Stejskala a kol. (2012). Subjekty neziskového sektoru poskytují statky a služby buď za nízkou cenu nebo zdarma. Financování tohoto sektoru je realizováno na základě specifických přerozdělovacích procesů, kdy se fyzické a soukromé právnické osoby dobrovolně rozhodnou vložit své finanční prostředky do konkrétní aktivity.

Synonymy neziskového soukromého sektoru jsou nestátní neziskový sektor, dobrovolný sektor, nezávislý nebo také třetí sektor, jak to popisuje Stejskal a kol. (2012). Organizace v tomto sektoru nejsou zřizovány státem, jak napovídá název a nejsou mu odpovědné. Jako další označení může být občanský sektor, ve kterém je zvýrazněna propojenost neziskových organizací s občanskou společností.

V této diplomové práci se budu věnovat nestátním neziskovým organizacím, a to konkrétně v neziskovém soukromém sektoru.

2 Neziskové organizace a jejich význam

Význam neziskových organizací se neustále zvyšuje, je to dáno i jejich vývojem, který jde neustále dopředu. Zabývají se vším, co je pro nás a společnost důležité, tzn. že plní sociální roli, protože poskytují výkon služeb nebo různé statky, které společnost nezískává vždy od státu. Zabývají se tedy zdravím, rodinou, bydlením, vzděláním, prací, sportem, kulturou, duchovním životem, komunitním životem, lidskými právy, sociálními službami, životním prostředím, ochranou zvířat, bezpečností, humanitární pomocí, bojem proti korupci a volným časem. Neziskové organizace jsou nyní považovány za součást širší občanské společnosti a systémů sociálního zabezpečení moderních společností. Jedná se o tzv. třetí sektor, který kombinuje tržní prvky s prvky veřejného sektoru. Dříve byly neziskové organizace uznávány jako samostatná skupina či odvětví. V současné době jsou ovšem součástí integrovaného sociálního, ekonomického a politického vývoje v mnoha zemích. Velké změny nastávají nejen ve vyspělých zemích jako je Severní Amerika nebo Evropa, ale i v tranzitivních ekonomikách střední a východní Evropy nebo i v rozvojových zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky. (Hejduková, 2018)

Podobně chápou jejich význam pro společnost i další autoři (Boukal, 2009; Tetřevová 2008 a Pelikánová, 2018), kteří také hovoří o existenci svobody sdružování, což představuje základní princip demokracie a občanské společnosti. Jedná se o vyjádření dobročinnosti jednotlivce připraveného pomáhat druhým, tzn. že se jedná o hodnotu vedoucí k založení takové organizace vychází z pozitivního vztahu k lidem. Jejich existence dále překonává důsledky vládních i tržních selhání. Vláda může prosazovat své zájmy právě prostřednictvím neziskové organizace.

Neziskové organizace působí v oblastech, které nejsou pro ziskové organizace atraktivní. Neatraktivita spočívá v tom, že daná oblast nepřináší například zisk nebo možnost poskytovat určité služby na tržním principu (Hejduková, 2018). Mezi tyto oblasti patří například vzdělávání a školství, sociální služby, zdravotní péče, kultura apod. Výše vyjmenované oblasti jsou nepostradatelné, protože slouží k rozvoji celé společnosti a stále se vyvíjejí.

Co se týče školství nalezneme neziskové organizace v oblasti předškolního vzdělávání, základního školství, středního školství, ubytování žáků a studentů a jejich stravování, volnočasových aktivit. V kultuře nalezneme neziskové organizace v oblastech jako jsou knihovny, muzea, církve, galerie, kulturní dědictví a mnoho dalších. Organizace tedy mohou

poskytovat určité činnosti s větším efektem, než by tomu bylo u ziskových podniků nebo státu. Uspodňují veřejné dění, uspokojují environmentální, sociální a kulturní potřeby ve společnosti. Vyplňují prostor mezi trhem, státem a rodinou.

Význam i existenci podtrhují další charakteristiky neziskových organizací, a to zejména základní funkce, které organizace zastávají. **Ekonomická funkce** znamená, že neziskové organizace působí jako nabízející statků a služeb, fungují i jako spotřebitelé a zaměstnavatelé. **Sociální funkce** je spjata s dvěma podskupinami, a to funkcí servisní, kdy poskytují specifické statky a služby, a funkci participační, kdy zasahují svou činností do života společnosti. **Politická funkce** má také zakotvené dvě podskupiny, těmi jsou funkce ochránářská (slouží k ochraně obyvatel před porušováním základních lidských práv a svoboda) a funkci demokratizační (dává občanům možnost ovlivňovat politiku a mít vliv na veřejné mínění).

2.1 Obecné znaky

Tetřevová (2008) definuje následující obecné znaky neziskových organizací v neziskovém sektoru:

- jsou právníckými osobami až na výjimky,
- nejsou založeny s primárním cílem dosahování zisku,
- nejsou založeny za účelem podnikání, pokud vykáže zisk z vedlejšího podnikání musí ho použít na hlavní činnost,
- mohou i nemusí být financovány z veřejných rozpočtů.

3 Nestátní neziskové organizace

Jak již bylo uvedeno v podkapitole 1.1 jsou nestátní neziskové organizace součástí a podskupinou neziskových organizací.

Detailnější a komplexní charakteristika nestátních neziskových organizací je popsána autory L. M. Salomonem a H. K. Anheirem, kteří popisují neziskové organizace v rámci neziskového sektoru podrobněji. Rozumí se jím soubor všech nestátních neziskových organizací v určité zemi, které vyhovují tzv. strukturálně-operacionální definici. Podle této definice musí organizace splnit pět základních vlastností:

- 1) jde o *institucionalizovaný*, tj. formálně organizovaný *subjekt*, tzn. že mají jistou institucionální strukturu, organizační strukturu,
- 2) jsou *soukromé*, mají soukromoprávní povahu, tj. jsou institucionálně odděleny od státní správy, tzn. že fungují na základě soukromého práva,
- 3) jsou *neziskové*, nerozdělují zisk, což znamená, že nevrací ani nerozděluje případný zisk ze své činnosti svým vlastníkům či správcům. Pokud organizace tvořící nestátní neziskový sektor dosáhne zisku, musí tento zisk opětovně použít na cíle dané posláním této organizace.
- 4) Jsou *samosprávné a autonomní/nezávislé*, tj. jsou schopny řídit sama sebe například mají vlastní kontrolu, zavádějí vlastní postupy a struktury,
- 5) vznikají *dobrovolně*, tj. vykonávají své činnosti na základě dobrovolného rozhodnutí a nikoli direktivního nařízení státní moci.
- 6) Tetřevová (2008) i Stejskal a kol. (2012) uvádí rys navíc, a tím je, že jsou prospěšné, tzn. že přispívají k veřejnému dobru, usilují o dobro lidí, určitých skupin nebo společnosti jako celku. Tento rys je poněkud těžké definovat, v praxi je obtížně měřitelný.

Všechny tyto vlastnosti můžeme shrnout do jedné definice (Dobrozemský, 2015, str. 20), kdy NNO jsou soukromé organizace, které jsou zřizovány zdola, tzn. občany jako formální organizace, které mají charakter právnické osoby. Jelikož vznikají dobrovolně, můžeme celý sektor nazvat dobrovolným a nezávislým sektorem, protože organizace fungují nezávisle na vládě.

3.1 Typologie nestátních neziskových organizací v České republice

V České republice můžeme členit nestátní neziskové organizace dle různých kritérií. Následující kritéria se mohou vzájemně prolínat, tzn. že jednu nestátní neziskovou organizaci lze charakterizovat z různých úhlů pohledu. V odborné literatuře se nejčastěji vyskytují následující kritéria a zároveň z pohledu diplomové práce jsou relevantní tato:

- charakteru poslání,
- kritéria zakladatele,
- kritérium financování a
- podle typu převládající činnosti.

Podle charakteru poslání členíme neziskové organizace na organizace veřejně prospěšné a organizace vzájemně prospěšné. **Organizace veřejně prospěšné** jsou založeny za účelem poslání spočívající v produkci veřejných a smíšených statků, které uspokojují potřeby veřejnosti i společnosti. Sem můžeme řadit zejména organizace působící v oblasti charity, zdravotnictví, vzdělávání a jiných. Konkrétně zde uvádím Český červený kříž. **Organizace vzájemně prospěšné** jsou založeny za účelem vzájemné podpory skupin občanů, které jsou spjaty společným zájmem. Jejich posláním je tedy uspokojování svých vlastních zájmů a veřejná správa dbá, aby se jednalo o takové zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní. Sem řadíme realizaci aktivit v kultuře, tělesné kultuře, profesních zájmů apod., např. Sokol.

Členění podle kritéria zakladatele. Těmi jsou organizace založené veřejnou správou, organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou a organizace, jež vznikly jako veřejnoprávní instituce. **Organizace založené veřejnou správou** jsou založeny státní správou (ministerstvem) nebo samosprávou (kraje, obce). Tyto organizace nejsou určeny k podnikání ani k produkci zisku, ale fungují obdobně jako nestátní neziskové organizace. Některé z nich se nazývají veřejnoprávní organizace. **Organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou** (mohou ji založit i společně) jsou takové organizace, které jsou založeny na principu tzv. sebeřízení společnosti např. spolky nebo nadace. Tento princip chápeme jako schopnost lidí organizovat a vzájemně usměřňovat své jednání. Lidé se tedy mohou sdružovat v neziskových organizacích na základě práva se sdružovat, což je jednou ze základních lidských práv a svobod. Nazývají se také jako soukromoprávní organizace. Organizace, které vznikly jako **veřejnoprávní instituce**, kdy výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona např. veřejná vysoká škola zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Podle kritéria financování můžeme organizace dělit na: financování **zcela z veřejných rozpočtů**, těmi jsou organizační složky státu a územních celků, **z části z veřejných rozpočtů** v podobě příspěvku (příspěvkové organizace, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí), **z různých zdrojů** (dary, sbírky, vlastní činnost...) a financované především **z výsledků realizace svého poslání**.

Podle typu převládající činnosti můžeme organizace dělit podle toho, čím se zabývají a v jakém odvětví se pohybují. **Servisní organizace** poskytují přímé služby svým klientům. Zahrnujeme sem zdravotnické, humanitární, sociální, kulturní, charitativní a vzdělávací organizace. Jedná se většinou o nečlenské NNO. **Organizace advokační** bojují za práva vymezených skupin či některých veřejných zájmů, mezi které patří lidskoprávní, ekologické a protikorupční organizace. Mají významnou roli v prosazování principu rovnosti a nediskriminace. Z hlediska struktury jsou členskými organizacemi (spolky), i nečlenskými organizacemi (nadace, nadační fondy). **Filantropické organizace** podporují hmotně i finančně veřejně prospěšné aktivity, zahrnujeme sem nadace a nadační fondy. **Organizace zájmové** jsou nejpočetnější skupinou, která se zaměřuje na rozvoj zájmových činností. Jde o sportovní kluby, komunitní spolky, myslivost nebo včelařství.

4 Právní formy nestátních neziskových organizací v České republice

Za důležité právní předpisy, které upravují jednotlivé nestátní neziskové organizace považujeme v České republice tyto:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností,
- zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích,
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích,
- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon...

Právní formy nestátních neziskových organizací upravuje v České republice Občanský zákoník z roku 2012. Podle platného OZ již není možné založit neziskové organizace s právní formou obecně prospěšná společnost nebo zájmová sdružení, tak jako tomu bylo dle předchozí legislativy. Mohou se transformovat na ústav, nadaci nebo nadační fond podle OZ nebo mohou zachovat svou stávající právní formu, kdy se i nadále řídí dosavadními právními předpisy.

Za nejdůležitější právní formy dle platné právní úpravy lze v České republice považovat:

- spolky,
- fundace,
- ústavy,
- politické strany a politická hnutí,
- zájmová sdružení právnických osob,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- školské právnické osoby,
- honební společenstva a
- odborové organizace.

Spolek

Spolek je právnická osoba, která je založena za účelem naplňování určitého zájmu jeho zakladatelů neboli společný zájem osob, které se spolčují. Nezáleží, zda účel je soukromý nebo veřejný, ale zákonná úprava umožňuje obě podoby nebo jejich kombinaci.

K založení spolku je třeba minimálně tří osob, které vede společný zájem a dohodnou se na znění stanov nebo skutečnost, kdy svolavatel svolá ustavující schůzi, která usnesením

schválí stanovy. Členy spolku mohou být fyzické, ale i právnické osoby v jakékoli kombinaci. Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.

Spolek lze založit na základě stanov, které musí obsahovat minimálně:

- název,
- sídlo,
- účel založení spolku,
- práva a povinnosti členů vůči spolku a
- určení statutárního orgánu.

Stanovy jsou základní dokument spolku, jedná se o závaznou normu a v plném znění musí být uloženy v sídle spolku. Povinností vyplývající ze stanov je určení práv a povinností členů vůči spolku. Členství ve spolku je jednou ze základních zásad spolků jinými slovy se členství označuje jako členská základna.

Název spolku musí dle § 216 OZ obsahovat slova „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo „z. s.“. Například v této diplomové práci bude dále charakterizován Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora.

Tabulka č. 1 – Spolky s nejvyšším počtem členů v ČR

Druh spolku	Počty členů
Dobrovolní hasiči	355 468
Rybáři	263 000
Sokolové	160 000
Skauti	75 600
Myslivci	60 000
Včelaři	54 000

Zdroj: vlastní zpracování dle jednotlivých webových stránek spolků

Se spolky také souvisí pobočný spolek. Pobočným spolkem je vedlejší právnická osoba, která je odvozena od hlavního spolku. Jedná se o samostatný celek, jež je součástí organizační struktury hlavního spolku a pro nějž plní specifické úkoly.

Fundace

„Fundace je právnická osoba vytvořená majetkem vyčleněným k určitému účelu. Její činnost se váže na účel, k němuž byla zřízena.“ (§ 303 OZ) Mezi základní typy fundací patří nadace a nadační fondy.

Nadace

Nadace je základní typ fundace, která je zakládána k trvalé službě a účelu, který je společenský či hospodářský. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný. Podle § 306 OZ se zakazuje založit nadaci za účelem podpory politických stran a hnutí nebo jiné účasti na jejich činnosti. Podle platné právní úpravy mohou nadace v rámci své vedlejší činnosti podnikat, ale vytvořený zisk z podnikání musí být použit výlučně na podporu své hlavní činnosti.

Nadace se zakládá nadační listinou, kterou může být zakládací listina, která je sepsaná jedním nebo více zakladateli nebo závětí a vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Musí mít vždy formu notářského zápisu. Nadace má povinnou vkladovou povinnost, která musí činit nejméně 500.000 Kč, tyto prostředky jsou po vzniku nadace vázány a mohou mít peněžní nebo majetkovou formu.

Nadační listina ve formě zakládací listiny musí obsahovat:

- název nadace,
- sídlo nadace,
- jména zakladatelů a jejich bydliště nebo sídlo,
- vymezení účelu,
- výši vkladu každého zakladatele,
- výši nadačního kapitálu,
- počet členů správní rady a
- počet členů dozorčí rady.

Název nadace musí podle zákona konkrétně dle § 308 OZ obsahovat slovo „nadace“. Příkladem je Nadace Terezy Maxové.

Nadační fond

Nadační fondy jsou jednou z kategorií fundace a jsou dalším typem tzv. účelového sdružení majetku. Účel jejich založení je společenský nebo hospodářský, stejně jako nadace. Nadační fond nemá stanovenou minimální hodnotu vkladu, nemá nadační jistinu, ani nadační kapitál. Je zcela běžné, že fond zanikne, pokud se finanční prostředky z něj časem spotřebují na daný účel.

Zakladatelská právní jednání musí obsahovat:

- název nadačního fondu,
- sídlo,
- jméno zakladatele, jeho bydliště nebo sídlo,
- účel,
- výši vkladu a
- počet členů správní rady.

Název nadačního fondu musí podle zákona v § 394 OZ obsahovat slova „nadační fond“. Příkladem může být Nadační fond Českého rozhlasu.

Ústav

Ústav je další formou neziskové právnické osoby podle OZ. Jsou zakládány za účelem provozovat činnosti užitečné pro veřejnost s tím, že výsledky jejich činnosti jsou každému rovnocenně dostupné za předem stanovených podmínek. Povinností ústavu je poskytovat služby na nediskriminačním základě tzn. že nemůžou stanovit různé ceny pro stejnou službu pro různé skupiny.

Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku. Podrobnosti fungování ústavu může upravit statut, který vydává správní rada a který se zakládá do rejstříku. Pro ústav je typické využití osobní i majetkové složky organizace.

Založení ústavu je možné zakládací listinou nebo závětí. Zakladatelské právní jednání obsahuje alespoň:

- název ústavu a jeho sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejich prvních členů a
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu.

Název ústavu musí podle zákona konkrétně dle § 404 OZ obsahovat slova „zapsaný ústav“ nebo zkratka „z. ú.“ Příkladem je ústav Post Bellum, z. ú.

Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby

Výše vyjmenované společnosti jsou založeny jako společenství fyzických osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, obřady a projevy víry. Jsou zakládány zákonem č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších

předpisů. Pokud chce církev nebo náboženská společnost dle tohoto zákona vzniknout, podává návrh na registraci se u Ministerstva kultury České republiky.

Politické strany a hnutí

Politické strany a politická hnutí jsou zakládány na základě zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách, politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Pokud chce vzniknout politická strana musí se registrovat na Ministerstvu vnitra České republiky a k tomu musí přiložit petici s minimálně 1.000 podpisy. Financovány jsou ze členských příspěvků, z plateb státu podle počtu poslaneckých mandátů a darů.

Příkladem může být politické hnutí ANO.

Honební společenstva

Tato společenstva jsou právnickou osobou založena na základě zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. Vznik honebního společenstva je podmíněn registrací u příslušného orgánu státní správy myslivosti a vytvoření stanov. Členy mohou být vlastníci nebo spoluvlastníci honebních pozemků.

Příkladem je Honební společenstvo Kutná Hora.

4.1 Neziskové organizace v České republice

Počty neziskových organizací v České republice nalezneme na webových stránkách Českého statistického úřadu. Jedná se například o politické strany a politická hnutí, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy a další základní druhy nestátních neziskových organizací. V následující tabulce jsem vybrala právní formy NNO, které jsou popsány výše v kapitole 4.

Nejstarší organizací, která v České republice existuje je Sokol. Česká obec sokolská je největší a neúspěšnější tělocvičnou organizací české a slovenské historie. Sokol klade za cíl fyzický a morální růst českého národa neboli i rozvoj lidského ducha i těla. Za zmínku určitě stojí i dobrovolní hasiči, kteří jsou na našem území od roku 1864. Hasiči vyhledávají a vychovávají členy jednotek sborů dobrovolných hasičů, ale udržují společenský, kulturní i sportovní život například pomocí hasičských plesů nebo požárního sportu pro děti.

Nedílnou součástí historie neziskových organizací (a zaměření i této diplomové práce) je Český červený kříž, který pomáhá v České republice již 105 let. Český červený kříž vznikl již v roce 1919, kdy u vzniku Československého červeného kříže stála bojovnice za zlepšení sociální a zdravotní situace Alice Garrigue Masaryková.

5 Hlavní a vedlejší činnost nestátních neziskových organizací

Hlavní činnosti organizací jsou takové aktivity, které si nezisková organizace vytyčila a pro které je založena. Tyto aktivity nalezneme v zakladatelském právním jednání a představují takové aktivity, při kterých se naplňuje účel nebo se směřuje k naplnění účelu, pro který byla založena. To, co bude předmětem hlavní činnosti si zakladatelé organizací stanoví sami, a to v souvislosti s charakterem aktivit, které bude vykonávat. Omezení nalezneme v OZ v § 145 o zakázaném účelu právnických osob. Mezi tato omezení patří například rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti nebo podpora násilí.

Nestátní neziskové organizace mohou kromě hlavní činnosti vykonávat i vedlejší hospodářskou činnost. **Vedlejší činnost** slouží jako jeden ze zdrojů financování a snižuje se díky tomu jejich závislost na jiných zdrojích financování (např od státu). Můžeme tedy říct, že zisk z vedlejší činnosti neziskových organizací nemůžeme rozdělit mezi členy (zakladatelé, zaměstnanci), ale tento zisk směřuje k podpoře hlavní činnosti organizace. Vedlejší hospodářskou činnost vymezují obdobně např. Dobrozemský (2015), Tetřevová (2008).

V občanském zákoníku konkrétně v § 217 nalezneme to, že vedlejší hospodářskou činnost spolku, která spočívá v podnikání nebo jiné činnosti může spolek vyvíjet pro účel v podpoře hlavní činnosti nebo k hospodárnému využití spolkového majetku. Spolek díky tomu může podnikat, avšak pouze pokud to jeho stanovy nezakazují. Nadace dle § 307 může podnikat, ale výtěžky z podnikání musí sloužit jen k podpoře jejího účelu.

Tabulka č. 2 - Hlavní a vedlejší činnost vybraných nestátních neziskových organizací v ČR

Typ organizace	Hlavní činnost	Vedlejší hospodářská činnost
Divadlo	Hraní divadelních představení	Pronájem divadelního sálu
Klub sportovních aktivit	Rozvoj rekreačních, výkonnostních a závodních aktivit v oblasti sportovní činnosti	Poskytování reklamy sponzorovi
Turistický klub	Turistické pochody, obnova turistického značení	Pronájem turistické chaty
Kulturní spolek	Pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí	Čtvrtletní pořádání placených přednášek pro veřejnost
Horolezecký klub	Soutěžní lezení, sportovní lezení na skalách, lezecké a skialpinistické aktivity v horách	Placené kurzy lanových aktivit pro veřejnost

Zdroj: Dobrozemský, 2015, str. 76

5.1 Dobrovolnictví

Pro následující dvě vybrané nestátní neziskové organizace, kterými se budu zabývat, je důležité dobrovolnictví. Obě organizace se snaží pro sebe zajistit co nejvíce dobrovolníků, ale každá v jiný čas, např. Oblastní charita využívá dobrovolníky častěji (např. celorepubliková Tříkrálová sbírka, která se uskutečňuje každý rok) a je jejich o mnoho více než ty, které využívá OS ČČK Kutná Hora (např. jednorázově za uprchlické krize).

Práce dobrovolníků je v české právní úpravě upraveno zákonem č. 198/2002 Sb., o dobrovolné službě. Dobrovolník je každý jedinec, který ze své vůle, ve svém volném čase a bez nároků na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch jiných. Podle PhDr. Jiřího Tošnera: „Dobrovolnictví není obět', ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností a dovedností a obohacem v mezilidských vztazích.“ Dobrovolníka lze označit člověka, který nad rámec svých každodenních povinností, ve svém volném čase využívá svých dovedností, znalostí a zkušeností k prospěchu ostatních, kteří potřebují naši pomoc. Dobrovolnictví má dva typy, těmi je firemní dobrovolnictví anebo virtuální dobrovolnictví.

Práce dobrovolníků je spojena s dlouhou řadou pozitivních efektů. Tyto efekty se projevují u samotných dobrovolníků, příslušných neziskových organizací, ale i celé společnosti. U dobrovolníků je to zejména seberealizace, důležitost a spokojenost, získání nových znalostí, zkušeností, přátel a zábavy. Pro organizace je to zejména úspora mzdových nákladů a získání know-how. Společensky hovoříme o zlepšení mezilidských vztahů Andersen a Kotler (2003c).

6 Financování nestátních neziskových organizací

Každá nezisková organizace je financována různými způsoby, přičemž se snaží o optimální kombinaci dosažitelných finančních zdrojů.

6.1 Principy financování neziskových organizací

Principy financování jsou základním předpokladem pro dlouhodobou udržitelnost těchto organizací bez ohledu na to, zda se jedná o veřejný nebo soukromý sektor. Důležité je, aby finanční prostředky byly v takové výši a ve vhodné struktuře, aby jednotlivé organizace mohly fungovat. Každá organizace musí získávat zdroje na krytí nákladů a na svou činnost. Mezi základní obecné principy financování patří:

- vícezdrojovost,
- samofinancování a fundraising,
- neziskovost v podobě neziskového rozdělení zdrojů a
- daňové úlevy.

Vícezdrojovost znamená, že neziskové organizace získávají a využívají více zdrojů pro financování činnosti, projektů nebo provozu. Organizace se nemůžou spoléhat pouze na jeden zdroj. Musí tedy existovat množství zdrojů a jejich kombinace, aby byla organizace schopna fungovat. Nejen Pelikánová (2008), ale i Stejskal a kol. (2012) rozdělují vícezdrojovost do následujících kategorií:

- dle charakteru zdroje: finanční a nefinanční zdroje,
- dle prostředků organizace: interní / vlastní zdroje a externí (veřejné, individuální a soukromé) zdroje,
- dle způsobu nabytí: přímé a nepřímé zdroje,
- dle typu vlastnictví: veřejné zdroje a soukromé zdroje.

Samofinancování znamená, že je organizace financována prodejem vlastních výrobků, služeb, podnikáním, pronájmu nebo i pomocí členských příspěvků. Toto financování můžeme pochopit i jako podnikatelskou nebo jinou hospodářskou činnost. Pokud organizace má vyšší příjmy ze samofinancování, potom je více nezávislá.

Fundraising je typický pouze pro neziskový sektor, jak uvádí Tetřevová (2008) a Stejskal a kol. (2012). Jedná se o aktivní činnost, kdy se organizace snaží aktivně získávat vnější zdroje financování. Principem je oslovování dárců a budování vztahů pro dlouhodobé financování. Jedná se o hmotné zdroje (věcné dary) i nehmotné zdroje (know-how, informace).

Jelikož se organizace aktivně snaží získávat zdroje, tak tuto snahu může realizovat v různých formách jako je například individuální fundraising (získávání prostředků od jednotlivců, dárcovská SMS, veřejné sbírky, aukce), firemní fundraising (oslovování firem, reklama, propagace, zapůjčení techniky a pracovníků), zdroje od nadací a nadačních fondů, zakázky a projekty Evropské unie.

Další důležitou položkou ve fundraisingu jsou základní metody komunikace s potenciálními dárci. Dbá se na osobní setkání a osobní kontakt jako na jednu z nejučinnějších metod, ale je nejvíce časově náročná. Lze k tomu využít veřejnou sbírku ve smyslu shromažďování peněžních prostředků na předem stanovený veřejně prospěšný účel. Telefonickou, emailovou nebo poštovní kampaní, lze oslovit větší množství osob a potenciálních dárců, avšak jsou časově náročnější a nemají takový účinek jako osobní setkání.

Neziskovost znamená, že veškerá činnost a hospodaření neziskových organizací musí být transparentní. Pokud organizace generuje zisk z vedlejší činnosti, potom ho musí použít pro hlavní neziskovou činnost. Zmíněná transparentnost je zabezpečena např. zveřejňováním výročních zpráv, tiskovými zprávami apod.

Daňové úlevy jsou pro nestátní neziskové organizace v podobě omezeného daňového režimu. Existují tři základní daňové režimy, kterými jsou osvobození finančních toků neziskové organizace od daní, úlevy na daních donátorům a úlevy na daních neziskových organizací. Daňová asignace je zvláštní daňový režim, který umožňuje poplatníkovi daně poukázat na část zaplacené daně konkrétní neziskové organizaci.

Osvobození finančních toků neziskové organizace od daní např. osvobození příjmů z hlavní a podnikatelské činnosti od daně z příjmů právnických osob nebo od majetkových daní. Na straně donátorů lze uplatnit výši daru jako nezdanitelnou část základu daně nebo odčitatelnou položku. Tento režim se stává pro donátory atraktivnější. Dalším využívaným způsobem jsou úlevy na daních neziskovým organizacím, kdy z vypočtené daňové povinnosti má možnost snížit daňové povinnosti.

Za důležité právní předpisy, které upravují zdanění nestátních neziskových organizací považujeme v České republice tyto:

- zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 340/1992 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí,
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,

- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a
- zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

6.2 Způsob financování

Vztah mezi financujícím a financovanými subjekty se dorážejí ve způsobu financování neziskových organizací. Stejskal a kol. (2012) i Pelikánová (2018) uvádějí následující způsoby financování:

- účelové financování,
- výkonové financování,
- globální financování a
- kombinované financování.

Tyto způsoby určují vztah mezi financujícím a financovanými subjekty při tom, aby byly organizace schopny finančně pokrýt své potřeby.

Účelové financování bývá nejčastějším způsobem financování, kdy jsou prostředky účelově vázané. Podstatou je vymezení ekonomických činností, které se budou financovat, avšak nesmí překročit objem poskytnutých zdrojů například pro schválený projekt. Takto získané prostředky může organizace využít pouze v daném roce, pokud není stanoveno jinak, a na konci tohoto roku proběhne jejich vyúčtování a je zpracována závěrečná zpráva. Naopak **výkonové financování** je založeno na opačném přístupu. Finanční prostředky se poskytují až po provedení naplánovaných aktivit, až poté co je poskytovatel vyfakturuje.

Globální financování, někdy označované jako „lump sum“ financování (Pelikánová, 2018), nebo také způsob „celkového přidělu“ (Stejskal a kol., 2012). Podstatou je, že organizace předem získá jasně definovaný objem finančních prostředků, který je vázán na zajištění nebo zabezpečení služeb. Tzn. že nezisková organizace může volně disponovat s přidělenými prostředky.

Kombinované financování je tedy kombinace všech uvedených způsobů financování najednou, protože v tzv. čisté podobě se nevyskytují. Kombinace znamená eliminaci nevýhod a rizik jednotlivých způsobů.

6.3 Finanční zdroje

Neziskové organizace mají pomocí vnitřních předpisů určeno, jakým způsobem získávají zdroje na financování své činnosti. Uvedené zdroje jsou stejné bez ohledu na to, zda se jedná o neziskové organizace státní nebo nestátní.

Finanční zdroje se v odborné literatuře (Hejduková, 2018; Pelikánová, 2018; Stejskal a kol., 2012; Boukal, 2009) dělí do tří skupin: vlastní zdroje, cizí zdroje a potenciální zdroje.

Vlastní zdroje neboli samofinancování

Vlastní zdroje neboli samofinancování se řadí do finančních zdrojů neziskových organizací. Neziskové organizace své finanční prostředky získávají tak, že je poskytují vlastní členové v podobě členských příspěvků nebo je organizace dokáže získat sama vlastními činnostmi jako jsou příjmy z výkonu hlavní činnosti, příjmy z doplňkových činností a podnikání. Posiluje finanční stabilitu organizace a její nezávislost.

Členské příspěvky platí členové organizace každý rok což většinou vyplývá to přímo ze stanov nebo statutu organizace. Příspěvky mohou být členěny například z *hlediska toku peněz* na příspěvky přijaté, které se dále člení na příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami nebo členské příspěvky, a příspěvky placené. **Příjmy z výkonu hlavní činnosti** jsou příjmy ze ziskového hospodaření z akcí a realizovaných projektů. Pokud má organizace **zisk z výkonu doplňkové činnosti**, potom tento zisk musí využít ve prospěch hlavní činnosti. Mezi doplňkové činnosti patří pronájmy sportovišť, ploch, pozemků, kluboven atd. **Podnikání** v rámci neziskových organizací se rozumí poskytování reklamy, pronájem prostor, pravidelná organizace vzdělávacích seminářů za účelem zisku nebo prodej nakoupených nebo vyrobených předmětů.

Cizí zdroje

Cizí zdroje jsou zpravidla úvěry a půjčky. Neziskové organizace je mohou získat (zejména od bank) avšak musí je po určité době vrátit. Organizace se musí rozhodnout, zda je poskytnutí úvěru pro ni výhodné, protože musí vypůjčitel zaplatit úrok.

Potenciální zdroje

Jedná se o takové zdroje, které jsou považovány za nenárokové zdroje a neziskové organizace je mohou získat na základě žádosti nebo projektů. Takové finanční prostředky je možné získat od veřejných orgánů, soukromých organizací i jednotlivců. Pokud jde o financování projektů nebo akcí, tyto zdroje nemusí tvořit celou část nákladů, a tak neziskové organizace musí na jejich financování spolupodílet z vlastních zdrojů. Jedná se o:

- příspěvky ze zdrojů Evropské unie,
- dotace ze státního rozpočtu nebo
- firemní nebo individuální dárcovství.

7 Metodologie

V teoretické části této práce byly vymezeny pojmy a teoretické poznatky o neziskovém sektoru a hlouběji o nestátních neziskových organizacích. V následující části budou teoretické znalosti převedeny do praxe, která je zaměřena na dvě vybrané nestátní neziskové organizace s obdobnou, ale přeci jen jinou činností. Těmito organizacemi jsou Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora a Oblastní charita Kutná Hora.

Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit činnost vybraných nestátních neziskových organizací s důrazem na jejich hospodaření a financování a na základě analýzy navrhnout doporučení. Pro zajištění cíle této diplomové práce byly použity následující metody.

Teoretická část je zaměřena především na základní pojmy a orientaci v rámci nestátních neziskových organizací. K tomu byla použita literární rešerše, do které spadá použití odborné literatury, legislativních zdrojů, webových stránek a článků.

V praktické části byly využity jako zdroje pro zpracování této části interní dokumenty, které souvisí s danými neziskovými organizacemi, články, webové stránky, stanovy organizace, výkazy, rozvaha a jiné. Metody, které byly využity pro analýzu jsou kvantitativní metody a finanční analýza. Mezi kvantitativní patří analýza dokumentů. **Analýza dokumentů** je hlavní výzkumnou metodou této diplomové práce, která pomáhá zpracovat většinu praktické části. Tato metoda je vhodná u některých úředních či veřejných dokumentů jako jsou výkazy, statistiky atd.

Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměří získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje jejich vypovídací schopnost. Její výstup umožňuje udělat si obrázek o tzv. finančním zdraví podniku. Mezi nejčastější metody finanční analýzy patří: analýza absolutních ukazatelů, stavových a tokových, analýza rozdílových ukazatelů, analýza peněžního toku, analýza poměrových ukazatelů a další. (Kraftová, 2002)

Pro tuto diplomovou práci jsem zvolila analýzu poměrových ukazatelů, protože se jednoduše interpretují (dávají jasný obraz), analyzují finanční stabilitu, odhalují vztahy mezi finančními položkami a porovnávají výkonnost organizací. Do této analýzy řadíme zejména ukazatel likvidity, ukazatel rentability a ukazatel zadluženosti.

Likvidita organizace je vyjádření schopnosti podniku uhradit včas své závazky. Likvidita představuje vyjádření vlastnosti dané složky rychle a bez ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. Pokud organizace ztratí svou likviditu, značí to finanční problémy a ztrátu důvěryhodnosti organizace.

Běžná likvidita vypovídá o tom, zda by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva na likvidní peněžní prostředky neboli hotovost.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{OA} / \text{KZ} \quad (1)$$

Pohotová likvidita udává schopnost pokrýt své závazky svými krátkodobými aktivy, a to bez toho, aniž by musela organizace prodat své zásoby.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{OA} - \text{Z}) / \text{KZ} \quad (2)$$

Okamžitá likvidita představuje neuzší vymezení likvidity a je to dáno především tím, že do ní vstupují jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{PP} / \text{KZ} \quad (3)$$

Rentabilita je vyjadřována jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu a slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. Do ukazatelů rentability by se měl dosazovat pouze kladný výsledek hospodaření / zisk, protože pokud je výsledek hospodaření záporný, pak je organizace nerentabilní.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu, která vypovídá o celkové efektivitě využití veškerých aktiv. Jinak řečeno, ROA je celkový pohled na schopnost daného subjektu efektivně využívat svěřená aktiva.

$$\text{ROA} = \text{zisk} / \text{CA} \quad (4)$$

Rentabilita vlastního kapitálu neboli kolik korun zisku připadá na jednu korunu vloženého vlastního kapitálu.

$$\text{ROE} = \text{zisk} / \text{VK} \quad (5)$$

Zadluženost vyjadřuje skutečnost, že organizace používá k financování aktiv své činnosti cizí zdroje / dluhy. V reálné ekonomice neexistuje to, že aby organizace byla financována pouze z vlastního nebo pouze z cizího kapitálu.

Celková zadluženost neboli ukazatel věřitelského rizika vyjadřuje celkovou zadluženost.

$$\text{Celková zadluženost} = \text{CK} / \text{CA} \quad (6)$$

8 Charakteristika vybraných nestátních neziskových organizací

Subjekty, které jsem vybrala pro analýzu hospodaření jsou Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora a Oblastní charita Kutná Hora.

8.1 Červený kříž

Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce působí jako mezinárodní humanitární asociace, která je tvořena třemi složkami: Mezinárodním výborem Červeného kříže, jednotlivými národními společnostmi (Červeného kříže, Červeného půlměsíce a Davidovy hvězdy) a Mezinárodní federací společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Posláním Mezinárodního hnutí je předcházení a zmírňování lidského utrpení, chránit lidský život a zdraví a zajistit respektování lidské bytosti. Celý princip vzniku Červeného kříže vychází z 19. století, za válek, kdy bylo potřeba postarat se o zraněné na bitevním poli, proto se po celém světě používá znak Červeného kříže na bílém poli jako symbol ochrany.

Mezinárodní výbor Červeného kříže působí jako neutrální zprostředkovatel v humanitárních otázkách, který se snaží řešit otázky v období mezinárodních konfliktů, občanských válek a vnitřních nepokojů. *Národní společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce* působí téměř v každé zemi světa. Činnost národních společností zahrnují pomoc v době nouze, zdravotní službu a sociální pomoc, pořádání kurzů první pomoci pro veřejnost. Červený půlměsíc nahrazuje činnost Červeného kříže především a jedině v islámských zemích, např. Izraelská Společnost Davidovy hvězdy. V době války tyto národní společnosti slouží jako pomoc pro vojenské zdravotnické služby, která opatruje zraněné a nemocné. *Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce* podporuje vznik a rozvoj národních společností v zemích na celém světě. (cervenykriz.eu)

Obrázek č. 2 – Znak Červeného kříže

Zdroj: www.cervenykriz.eu

Každý se může setkat s těmito čtyřmi znaky Červeného kříže, jedná se o Červený kříž, Červený půlměsíc, Červeného lva a slunce (není užíván žádným státem od 80. let 20. století) a Červený krystal. Všechny tyto znaky mají stejný účel a rovný status přiznaný Ženevskými úmluvami a jejich dodatkovými protokoly. Každý stát si zvolí vždy pouze jeden z těchto znaků. Červený kříž používá např. Česká republika, Červený půlměsíc poté Turecko, Červený krystal používá Izrael. (NSMHP, 2018)

8.1.1 Český červený kříž

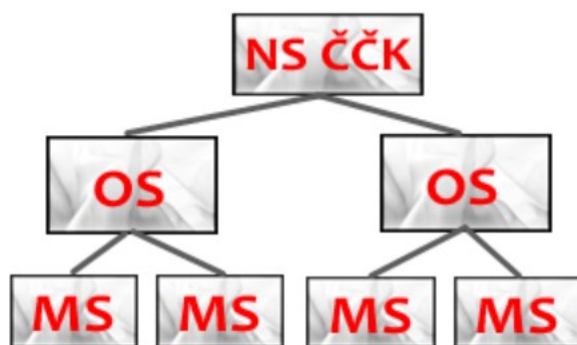
Český červený kříž (ČČK) je humanitární společnost, která patří do národní společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce, působící na celém území České republiky, nalezneme jej ve všech krajích. Z hlediska vnitrostátního práva je ČČK spolkem, který se řídí Ženevskými úmluvami, zákonem č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže, stanovami a Etickým kodexem. Působí v oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné. Naplňování poslání a plnění úkolů je všeobecně prospěšnou činností. Hlavním cílem je poskytovat pomoc v případě přírodních katastrof, válečných konfliktů a jiných mimořádných událostí, podporovat zdraví a prevenci nemocí.

Musí řídit sedmi mezinárodními principy, jimiž jsou: humanita, nestrannost, neutralita, nezávislost, dobrovolnost, jednota a světovost. Humanita a nestrannost patří do ústředních principů, tzn. do kategorie cílů. Naplňují podstatu instituce, vyjadřují smysl a vymezují činnost. Neutralita a nezávislost jsou odvozené principy, které umožňují aktivní realizaci základních principů, zajišťují důvěryhodnost hnutí a vyjadřují prostředky, jakými hnutí dosahují svých cílů. Poslední kategorií jsou organické, do které spadá dobrovolnost, jednota a světovost. Jsou to standardy, které se týkají formy instituce a způsobu, jakým pracuje. (cervenykriz.eu)

Organizační struktura

Český červený kříž je tvořen národní společností ČČK jako hlavní spolek, jednotlivými oblastními spolky a místními skupinami. Jednání za Společnost ČČK a OS ČČK mají kromě jejich statutárních orgánů (prezident ČČK a předseda OVR ČČK) i ředitel Úřadu ČČK, ale i ředitelé jednotlivých oblastních spolků.

Obrázek č. 3 – Organizační struktura ČČK

Zdroj: www.cervenkykriz.eu

Společnost ČČK je tvořen všemi Oblastními spolky ČČK, které jsou registrované u Výkonné rady. Orgány jsou:

- nejvyšší orgán: shromáždění delegátů,
- statutární orgán: prezident ČČK,
- výkonná rada a dozorčí rada jako kontrolní komise.

Jednotlivé Oblastní spolky ČČK jsou pobočnými spolky, které se dále vnitřně člení na Místní skupiny ČČK registrované u místně příslušné Oblastní výkonné rady ČČK. V každém kraji můžeme najít tzv. pověřený oblastní spolek, který je pověřen pro jednání s krajskými institucemi. Orgány jsou:

- nejvyšší orgán: Valné shromáždění OS ČČK,
- statutární orgán: předseda oblastní výkonné rady,
- oblastní výkonná rada a dozorčí rada jako kontrolní komise.

Místní skupiny jsou organizačními jednotkami příslušného oblastního spolku, ve kterých se sdružují členové ČČK a musí mít minimálně 5 členů. Orgány jsou:

- nejvyšší orgán: valná hromada MS ČČK
- statutární orgán: předseda MS ČČK
- představenstvo MS a revizoři MS jako kontrolní orgán.

8.1.2 Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora

Jedná se o jeden z pobočných spolků Českého červeného kříže, nacházející se ve Středočeském kraji společně s dalšími osmi pobočnými spolky. Působnost nejen oblastního spolku v Kutné Hoře, ale i celého Červeného kříže je v oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné. Právní osobnost je odvozená od Společnosti ČČK.

Oblastního spolek v Kutné Hoře se zaměřuje především na domácí ošetrovatelskou péči ALICE, dále na výuku dětí a mládeže, dárcovství krve, kurzy a školení první pomoci a zdravotní dozor. Oblastní spolek spolupracuje s MŠ, ZŠ a SŠ, při vzdělávání dětí a žáků, jak poskytovat základní první pomoc. Dále spolupracuje s okolními nemocnicemi konkrétně s transfuzními odděleními v rámci dárcovství krve. Organizuje kurzy a školení první pomoci pro širokou veřejnost, pro zdravotníky zotavovacích akcí a pro zaměstnanci i zaměstnavatele na pracovišti. Jednotlivé kurzy a školení se mění podle požadavků. Poskytuje zdravotní dozor na sportovních, společenských a kulturních akcích. (cckkutnahora.cz)

8.1.2.1 Financování oblastního spolku

Oblastní spolek ČČK Kutná Hora je financován vícezdrojově, avšak převažuje zde zejména samofinancování ze strany spolku samotného. Samofinancování představují finanční prostředky získané z výkonu vlastní činnosti, v tomto případě jde o proplacené výkony u pacientů od zdravotních pojišťoven na základě úhradové položky č. 319/2023 Sb. Se zdravotními pojišťovnami jsou podepsány smlouvy, na jejichž základě se předkládají měsíční bodové výkony za pacienty domácí péče. Těmto bodům je přiřazeno finanční ohodnocení, které je následně každý měsíc propláceno zpětně. Zároveň v rámci samofinancování jsou placeny každoročně členské příspěvky.

Dříve byly tyto příjmy limitovány, protože vyplácení záviselo na průměru z dvou let před a ne, jaký rozsah činnosti v daný měsíc vykonaly. Tzn. že výnosy v roce 2018 byly ovlivněny rokem 2016, dále i rok 2019 byl ovlivněn rokem 2017. Od začátku roku 2020 byly smlouvy změněny a výše příjmů závisí na počtu výkonů, které se za daný měsíc vykonají.

Druhým zdrojem financování jsou přijaté příspěvky od ministerstva zdravotnictví neboli dotace ze státního rozpočtu nepřímé. Tyto prostředky nejdou přímo spolku, ale přes prostředníka, v tomto případě přes hlavní úřad v Praze, který následně tyto finanční prostředky přerozděluje. Tyto finanční prostředky jsou přerozdělovány podle počtu dobrovolných dárců krve, nebo na soutěž hlídek mladých zdravotníků, každý, kdo má jaké aktivity. Ty jsou následně použity na financování oceňování bezpříspěvkových dárců krve, např. na plakety doktora Jana Jánského, na tábory, které pořádají jen některé spolky, nebo na různá studijní střediska, ve kterých se vyučuje první pomoc pro veřejnost i zdravotníky. (Němečková – ústní sdělení)

Obrázek č. 4 – Logo Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora

Zdroj: www.cckkutnahora.cz

8.1.3 Domácí ošetrovatelská péče ALICE

V Kutné Hoře byla založena první domácí ošetrovatelská péče Alice již před více jak 30 lety. V Kutné Hoře ji založila zdravotní sestra Olga Jurková, která již v roce 1990 začala pracovat na novém projektu, který se tehdy jmenoval Home care. S touto myšlenkou si pohrávalo i dalších pět kolegyň z jiných měst České republiky, a tak se daly dohromady a připravily tak první plán pro ustanovení Home care v České republice. Prvním důležitým krokem pro „Alici“ byla první dohoda se zdravotní pojišťovnou o financování. Z pracovního názvu Home care se stal nový název domácí ošetrovatelské péče, a to Alice, po Alici Garrigue Masarykové první předsedkyni Československého červeného kříže. (cckkutnahora.cz)

Obrázek č. 5 – Logo Domácí ošetrovatelské péče ALICE

Zdroj: www.cckkutnahora.cz

8.2 Caritas Internationalis

Caritas je konfederací více jak 160 zemí, kteří pracují na místní úrovni téměř ve všech zemích světa. Cílem je podporovat spravedlnost, zmírňovat chudobu a zabývat se otázkami souvisejícími se sociálním a ekonomickým rozvojem. Caritas má sídlo v Římě, koordinuje odtud nouzové operace, formuluje rozvojovou politiku a obhájí lepší svět pro všechny.

Slouží jako globální síť humanitárních agentur pod záštitou katolické církve, to ovšem neznamená, že humanitární pomoc neposkytne jiným potřebným lidem s jinou náboženskou vírou. Každý člen působí ve své zemi nezávisle, ale mezinárodně spolupracují skrze Caritas Internationalis. Celá tato organizace usnadňuje spolupráci a sdílení zdrojů mezi členskými organizacemi s cílem zajistit účinnější a jednotnější reakci. (caritas.org)

8.2.1 Caritas Europa

Caritas Europa je regionální pobočka Caritas Internationalis, která je speciálně zaměřená na evropský kontinent. Jedná se o katolickou síť se čtyřiceti devíti členskými organizacemi, které jsou katolické anebo charitativní, ve čtyřiceti šesti evropských zemích a tvoří evropský region Caritas Internationalis. Stejně jako Caritas Internationalis funguje na principu katolicko-sociální výuky a snaží se řešit otázky související s chudobou a sociální nerovností. (caritas.eu)

8.2.2 Charita Česká republika

Charita České republiky je zřizována Českou biskupskou konferencí a její právní forma je církevní právnická osoba. Charitu tvoří síť 274 arcidiecézních, diecézních, oblastních, městských a farních Charit včetně České katolické charity a Řeckokatolické charity. Je národní pobočkou Caritas Internationalis a jednou regionální pobočkou Caritas Europa.

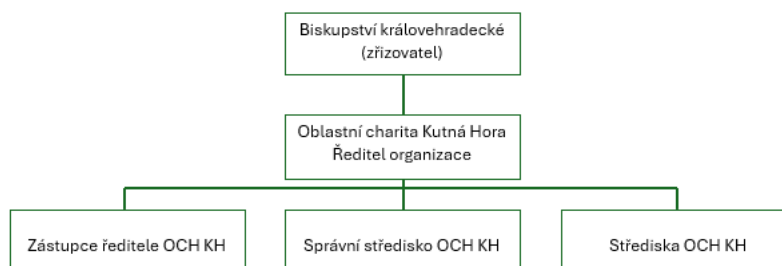
Svou činnost dělí na činnost, která je vykonávána v ČR anebo v zahraničí. V České republice poskytuje sociální a zdravotní služby pro lidi, kteří jsou v tíživé situaci. Podporuje zdravotně postižené, nevléčitelně nemocné, lidi bez domova, oběti domácího násilí. Tato pomoc je zaměřena nejen na české občany, ale i na cizince, kteří žijí v ČR. Charita pomáhá i při mimořádných událostech jako jsou povodně nebo požáry, a to buď skrz sociální pomoc nebo materiální. V zahraničí pomáhá charita lidem v nouzi po celém světě. Jedná se o činnosti v podobě ochrany životního prostředí, rozvoj zdravotnictví, sociálních služeb nebo vzdělávání. V oblastech zasažené válkou či přírodními katastrofami poskytuje humanitární pomoc v podobě základních životních potřeb v podobě materiální pomoci jako jsou voda nebo potraviny, ale i pomoc zdravotní nebo psychologickou. (charita.cz)

8.2.2.1 Oblastní charita Kutná Hora

Oblastní charita Kutná Hora je nezisková organizace působící v Kutné Hoře a okolí, která se zaměřuje na poskytování sociálních služeb a podporu lidem v nouzi. Charita v Kutné Hoře pomáhá lidem, kteří se ocitli v nouzi a se svou situací potřebují pomoci, protože ji neumí řešit vlastními silami. Ke každému člověku je zde přistupováno individuálně, ale pro

všechny společné je jedinečnost a důstojnost každého z nich. Organizace je založená na křesťanských hodnotách, a je součástí katolické církve a sítě charit v královehradecké diecézi.

Obrázek č. 6 – Organizační struktura

Zdroj: vlastní zpracování dle www.kh.charita.cz

Obrázek č. 7 – Logo Oblastní charity Kutná Hora

Zdroj: www.kh.charita.cz

8.2.3 Činnost oblastní charity

Služby, které Oblastní charita Kutná Hora poskytuje patří například:

- a. pomoc lidem bez domova,
- b. sociálně poradenská činnost,
- c. charitativní aktivity,
- d. podpora seniorů,
- e. dobrovolnictví a další.

Výše uvedené služby jsou rozděleny do jednotlivých středisek, které se zaměřují na různou pomoc pro různé věkové kategorie. Ne všechna střediska se nachází v Kutné Hoře, společně s ní se střediska nachází v Čáslavi.

Obrázek č. 8 – Jednotlivá střediska Oblastní charity Kutná Hora

Zdroj: vlastní zpracování dle www.kh.charita.cz

Výše zmíněná střediska Oblastní charity Kutná Hora jsou místní pobočky této organizace, které zajišťují různé formy pomoci a služeb pro obyvatele v dané oblasti. V této diplomové práci budou analyzována všechna střediska společně.

8.2.4 Financování oblastní charity

Oblastní charita Kutná Hora je financována z více zdrojů, tzn. že je financována vícezdrojově. Většina finančních prostředků plyne ze státního rozpočtu v podobě **dotací**, o které organizace každoročně žádá. Jedná se o dotace od MPSV a MŠMT, měst Kutná Hora a Čáslav, krajského úřadu Středočeského kraje na podporu poskytovaných sociálních služeb a dotace od úřadu práce na platy pracovníků charity a podpory vytváření nových pracovních míst pro klienty. (výkaz zisku a ztrát 2016-2022; kh-charita.cz)

Mezi **příjmy z vlastní činnosti** řadíme:

- fakultativní služby poskytované nad rámec základních činností, jedná se o služby: péče o tělo, pedikúra, půjčovna zdravotních pomůcek aj.,
- prodej výrobků nabízených na prodejních akcích, jarmarku nebo na výstavách,
- služby charitního šatníku, kdy se jedná o prodej zachovalých oděvů věnovaných charitě.

Dary jsou poskytovány buď v podobě finančních prostředků nebo formou hmotných darů nebo služeb. Tyto dary poskytují pravidelní dárci nebo dárci náhodní. Výše darů se každým rokem mění, takže se jedná o nestabilní příjem oblastní charity.

Nadační příspěvky představují další zdroj pro fungování organizace. Oblastní charita Kutná Hora spolupracuje s následujícími nadacemi: Nadace AVAST, Nadace VIA, Nadace Olgy Havlové a Nadace KB-JISTOTA.

Mezi nejvýznamnější **sbírky** OCH KH patří Tříkrálová sbírka, která se koná každý rok na začátku roku. Lidé mohou přispívat do zapečetěných pokladniček, bezhotovostní formou, online nebo u sponzorů. Výtěžek je použit pro seniory, osoby se zdravotním postižením nebo

pro děti, kteří jsou klienty jednoho ze středisek oblastní charity. Finanční prostředky získané sbírkou jsou procentuálně rozdělovány, a to tak, že 65 % je určeno pro Oblastní charitu Kutná Hora, tj. investice zpátky do regionu, dále 15 % využije Diecézní charita Hradec Králové, 10 % putuje potřebným do zahraničí, 5 % je zasláno na celostátní projekty a zákonných 5 % na režii sbírky.

Dotace z fondů EU financují konkrétní projekty. Například v roce 2022 Evropský sociální fond v rámci výzvy Vytvoření kapacit nových dětských skupin v ČR mimo hl. m. Prahu poskytl finanční prostředky oblastní charitě v Kutné Hoře. Nebo byl podpořen projekt Záchranný kruh, který dává šanci handicapovaným lidem, aby našli uplatnění na běžném pracovním trhu, a tento projekt byl podpořen z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

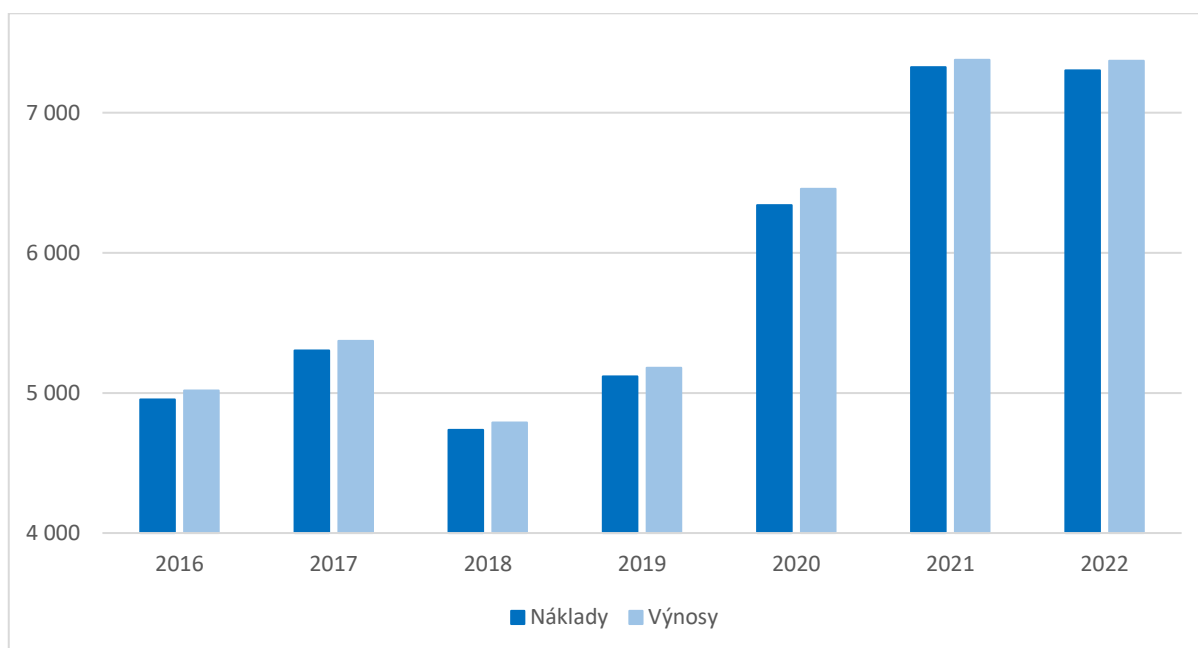
9 Analýza hospodaření vybraných nestátních neziskových organizací

Pro následnou analýzu byly použity poskytnuté účetní výkazy organizací, rozvaha a výkaz zisků a ztrát, a dalších interní zdroje organizací, mezi lety 2016–2022.

V těchto letech se událo mnoho událostí, které následně ovlivnily i tyto dvě neziskové organizace. Mezi tyto události patřila pandemie Covid-19, invaze na Ukrajinu, vysoká inflace, vysoké ceny energií a pohonných hmot. Toto kolísající období mělo vliv v organizacích zejména na jejich výsledek hospodaření.

9.1 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora

Následující graf č. 1 zobrazuje celkové náklady a celkové výnosy v letech 2016–2022 Oblastního spolku ČČK Kutná Hora. Z grafu je patrné, že jsou výnosy vyšší než náklady v každém zobrazeném roce. Nevelké rozdíly mezi náklady a výnosy jsou díky tomu, že zisk spolku se pohybuje okolo padesáti až šedesáti tisíc, což zobrazuje tabulka č. 5. Výrazný růst celkových nákladů společně s celkovým výnosy jsou patrné v letech 2020–2022, z výše zmíněných důvodů.

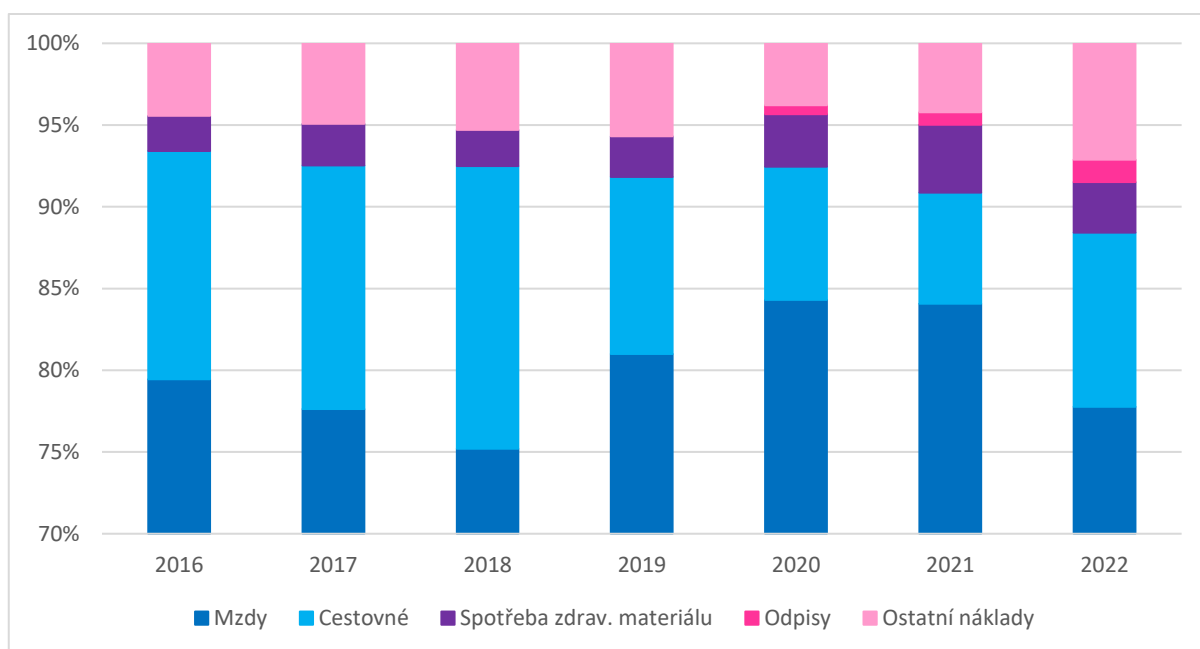
Graf č. 1 – Celkové náklady a celkové výnosy spolku (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Náklady

Celkové náklady oblastního spolku tvoří zejména položky, jakou jsou mzdové náklady (osobní náklady), náklady na cestovné, spotřeba zdravotního materiálu, odpisy a ostatní náklady (daně a poplatky, pojistné, bankovní poplatky a ostatní služby, do kterých spadá nájem, nákup pohonných hmot a další).

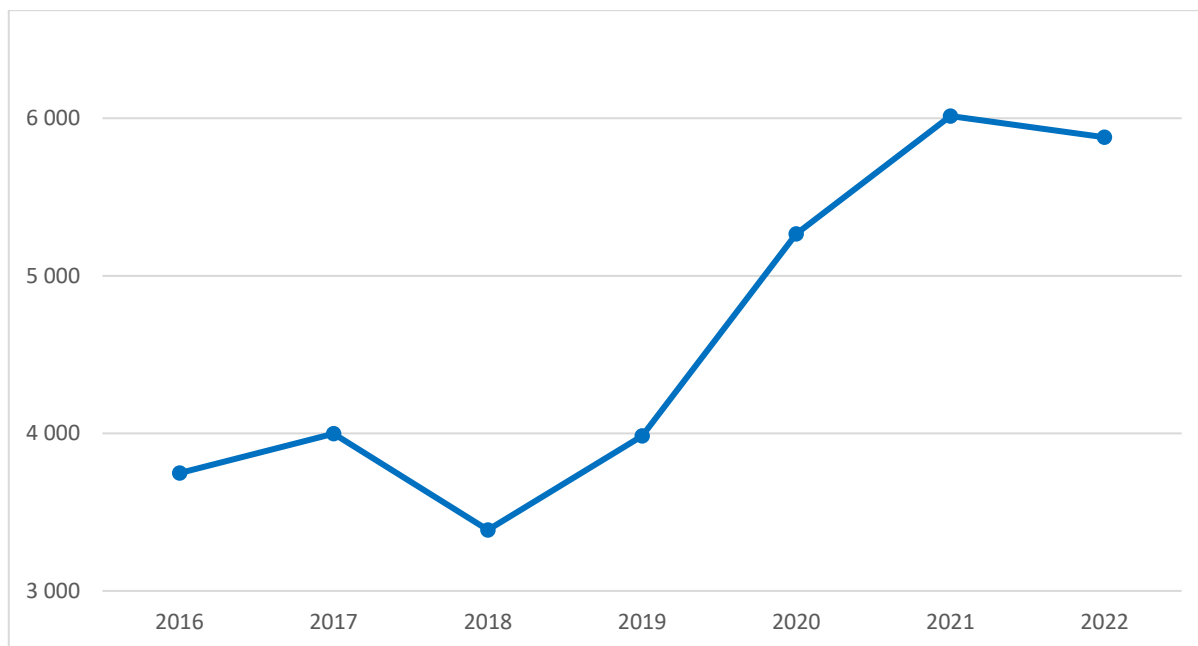
V letech 2016–2019 jsou roky před koronavirovou dobou a dobou rostoucích cen, tzn. že se náklady držely okolo pěti milionů korun, tento trend je znázorněn v grafu č. 1. Znatelný rostoucí trend nákladů v letech 2020–2021 je dán pandemií Covidu-19, kdy bylo nutné zvyšovat náklady. Pokles v roce 2022 byl způsoben poklesem nákupů ochranných pomůcek a testů na detekci onemocnění koronavirem.

Graf č. 2 – Procentuální podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Nejvyššími náklady spolku jsou **osobní neboli mzdové náklady**, které tvoří většinu celkových nákladů. Podíl mzdových nákladů za roky 2016–2022 činí v průměru 75,26 %. Oblastní spolek ČČK Kutná Hora zaměstnává celkem 10 zaměstnanců. Osobní náklady zahrnují mzdy zaměstnanců a dále zákonné pojištění ve formě sociálního a zdravotního pojištění. Mzdové náklady kopírují výši celkových nákladů, ovšem nejvyšší nárůst je patrný v roce 2020 a 2021, což je zobrazeno v grafu č. 3. Výše mezd zaměstnanců se odvíjí od měsíčních výnosů / příjmů od zdravotních pojišťoven, tzn. že pokud jsou vyšší měsíční příjmy, potom je možné přidat finanční prostředky zaměstnancům ve formě odměn.

Graf č. 3 – Vývoj mzdových nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Spolu se mzdovými náklady tvoří celkové náklady spolku náklady na cestovné, spotřeba zdravotního materiálu, odpisy a ostatní náklady. Ty spolu tvoří dohromady necelých 25 % celkových nákladů. Jejich vývoj zobrazuje graf č. 4.

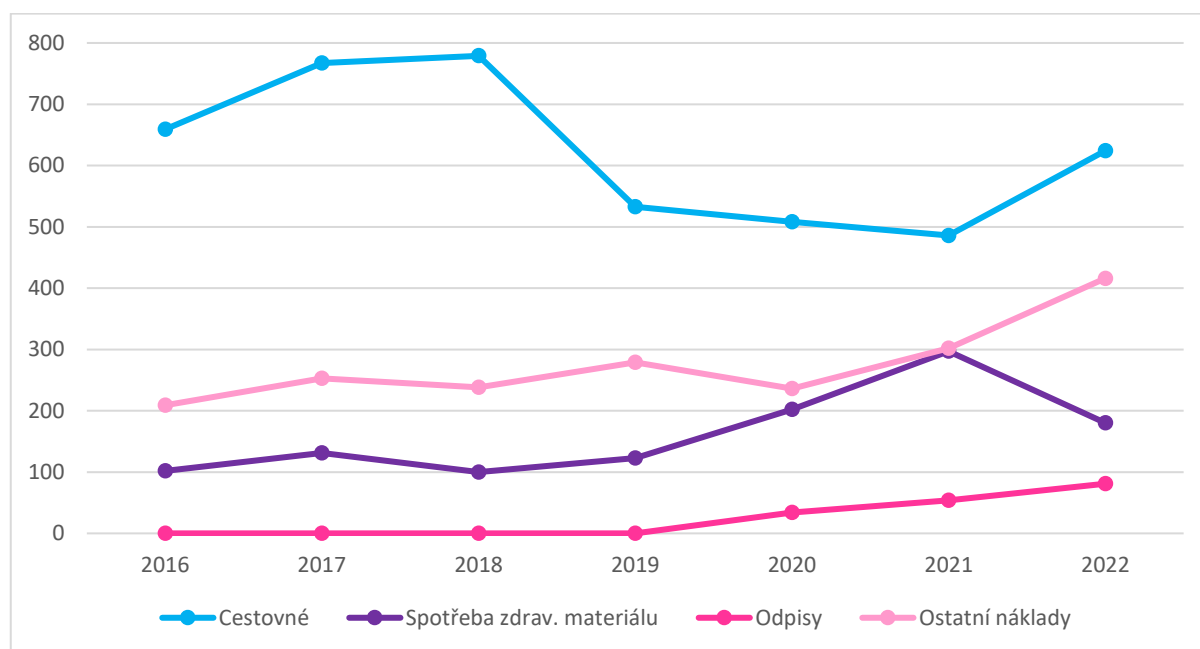
Náklady na cestovné jsou druhou nejvyšší položkou celkových nákladů, což je patrné z grafu č. 4 a tvoří v průměru za zmíněných 7 let 11,10 %. Cestovné se vyplácí zdravotním sestřám, které používají ke své práci v terénu, svůj osobní automobil. Prudký pokles je zaznamenán mezi lety 2019–2021, ten byl způsoben především pandemií koronaviru, kdy v tuto dobu bylo méně pacientů v domácí péči. Následný růst v roce 2022 byl způsoben růstem cen pohonných hmot.

Náklady na zdravotní materiál a jeho nákup je pro oblastní spolek jednou z nejdůležitějších spotřebních položek. Jedná se o nejdůležitější náklady, které zaručují činnost Domácí ošetrovatelské péče ALICE, díky němuž mohou zdravotní sestry ošetřovat pacienty s různým zraněním. Náklady se vyvíjejí podle počtu pacientů v daném období nebo i podle individuálních potřeb pacientů a podle situace ve světě. Náklady spolku za posledních sedm let byly ovlivněny zejména pandemií Covid-19 a invazí na Ukrajině. Nejvyšší náklady na zdravotní materiál jsou v roce 2021 a následoval ho rok 2022. Důvodem je globální pandemie Covid-19, protože se do zdravotního materiálu počítaly nákupy ochranných pomůcek a testy na detekci přítomnosti onemocnění koronavirem.

Následně v roce 2022 ovlivnily náklady na zdravotní materiál Covid-19, ale také invaze na Ukrajinu. V Kutné Hoře se v souvislosti s invazí otevřelo středisko KACPU, kam se musel nakoupit materiál pro ty, kteří by přijeli zranění z Ukrajiny, popřípadě aby jim mohl být poskytnut základní balíček zdravotních potřeb. Také se na Ukrajinu posílal zdravotní materiál v rámci Českého červeného kříže a tím pádem i spolků, kteří kompletovaly balíčky se základním zdravotnickým materiálem.

Odpisy dlouhodobého majetku ovlivnil nákup služebního automobilu v roce 2020 a 2022, proto se hodnoty odpisů projevují od roku 2020. Výše odpisu závisí na tom, jaký je aktuální rok odepisování. Pro výpočet odpisů se používají zrychlené odpisy, na dobu 5 let.

Do ostatních nákladů řadíme především poštovné v hotovosti, placení účtů za mobilní telefony, ostatní služby, elektrickou energii a teplo, nájem, nákup pohonných hmot, opravy a udržování atd. Placení nájmu a úhrada tepla se řadí mezi konstantní náklady a spolek je nemůže nijak ovlivnit, protože jsou v kompetenci mateřské školy, se kterou sídlí v jedné budově a platí jí nájem, a ta určuje výši těchto nákladů. Ostatní náklady jsou variabilní, spolek ovlivňuje jejich výši svou spotřebou. Díky tomu je znatelný růst v letech 2020-2022, ten se dá vysvětlit růstem cen některých z položek nákladů nebo zvýšenou spotřebou.

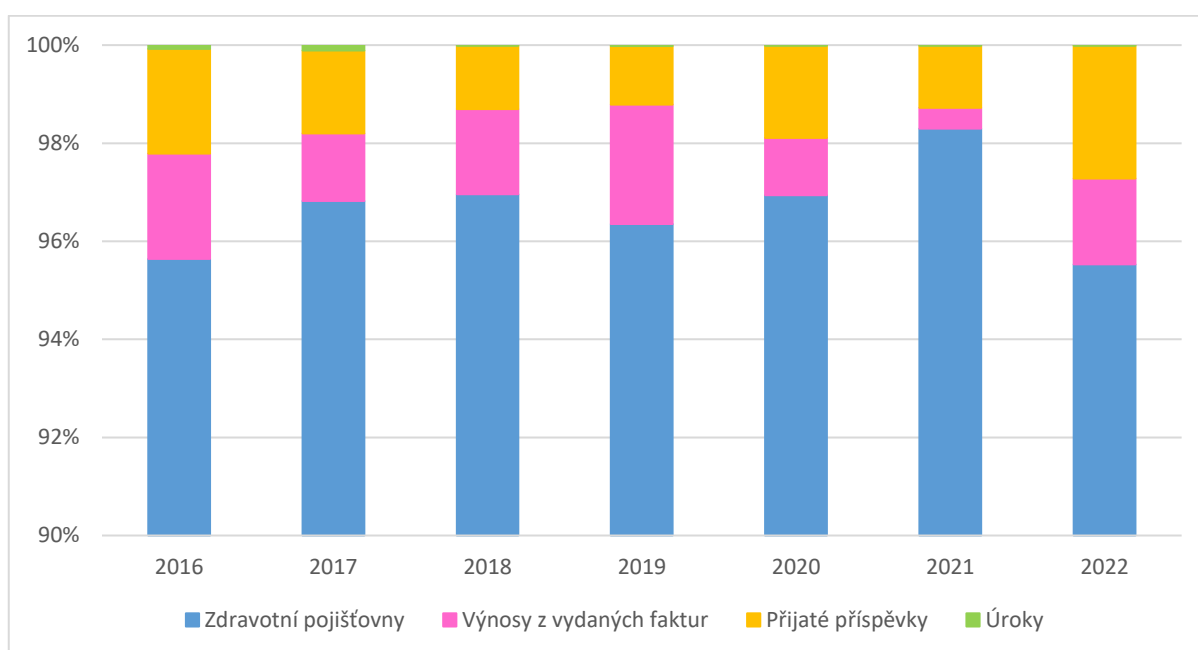
Graf č. 4 – Vývoj ostatních nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Výnosy

Celkové výnosy oblastního spolku tvoří zejména tržby z vlastní činnosti, což jsou finanční prostředky vyúčtované od zdravotních pojišťoven a za školení první pomoci a zdravotní dozor. Finanční prostředky od zdravotních pojišťoven jsou zároveň i příjmy oblastního spolku, díky nimž může financovat chod celé organizace. Součástí celkových výnosů jsou i přijaté příspěvky nebo úroky.

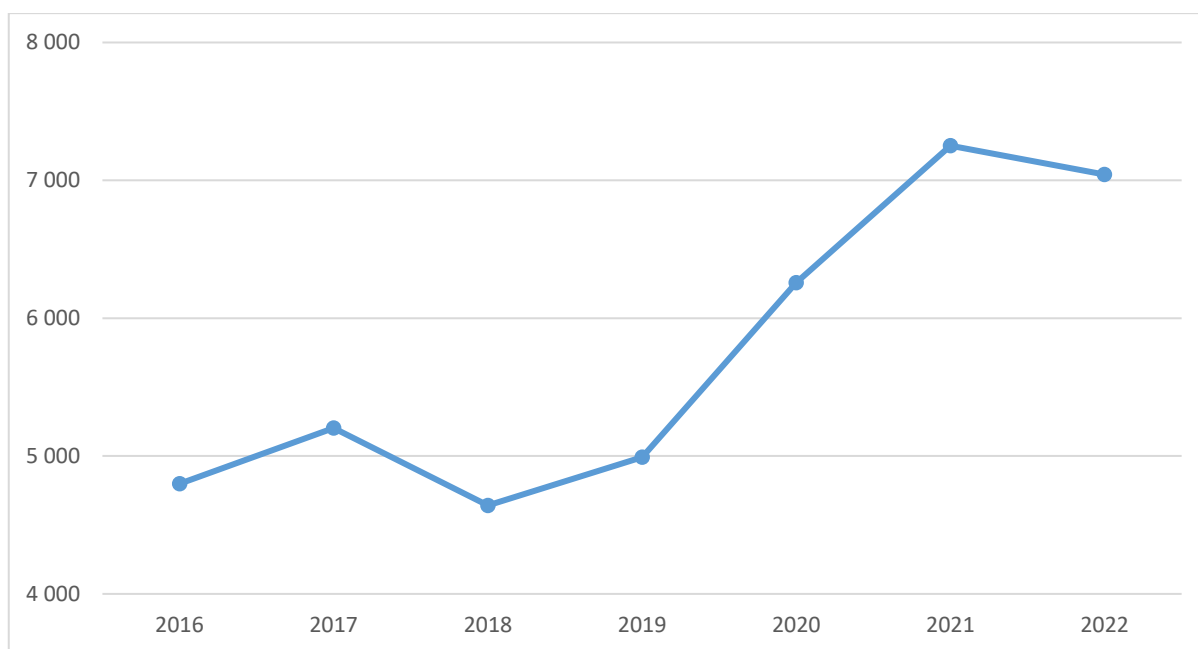
Z grafu č. 5 je patrné, že celkové výnosy tvoří především výnosy z tržeb z vlastní činnosti, a tím jsou příjmy / výnosy od zdravotních pojišťoven. Pouhých 5 % tvoří zbylé výnosy oblastního spolku, do kterých řadí výnosy z vydaných faktur, přijaté příspěvky a úroky.

Graf č. 5 – Procentuální podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Platby od zdravotních pojišťoven představují nejvyšší podíl celkových výnosů oblastního spolku. Nejvyšší nárůst takto získaných finančních prostředků je patrný v letech 2020 a 2021. Je to dáno tím, že zdravotní pojišťovny proplácely nejen výkony za domácí péči, ale i testování na detekci onemocnění koronavirem. Zároveň se od roku 2020 změnila smlouva a začalo proplácení měsíčních výkonů, které se opravdu vykonaly.

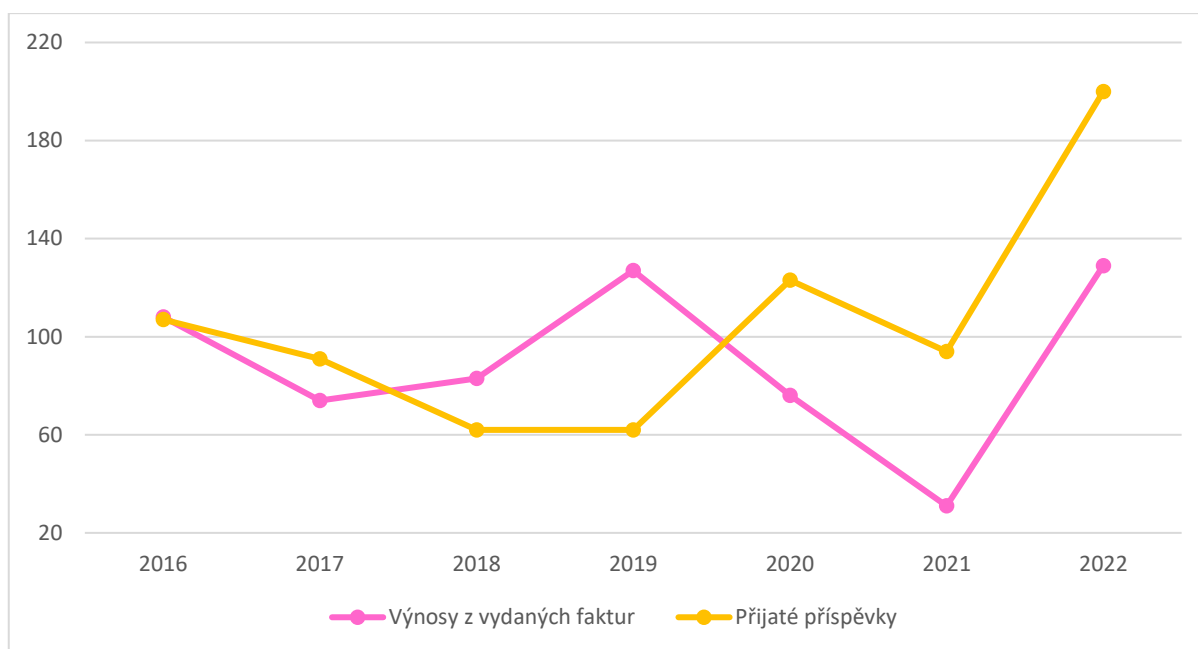

Graf č. 6 – Vývoj výnosů za platby od zdravotních pojišťoven (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Výnosy z vlastní činnosti v rámci vydaných faktur jsou faktury za školení první pomoci a zdravotní dozor. Tyto výnosy jsou závislé na tom, kdo a v jakém množství si školení objedná. Například nejméně školení nebo zdravotních dozorů bylo v roce 2021, kdy v tento rok nebylo možné se shlukovat ve velkém počtu osob v jedné místnosti z důvodu pandemie. Tento výrazný propad je zobrazen v grafu č. 7. Následně z důvodu rozvolnění protipandemických opatření bylo opět možné se setkávat ve více lidech, a proto je z grafu č. 7 patrný nárůst výnosů ze školení.

Nejvyšší nárůst **přijatých příspěvků** je především v roce 2020 a 2022. V roce 2020 získal oblastní spolek vyšší finanční prostředky z důvodu propuknutí pandemie koronaviru a spolek poskytoval péči i pacientům, kteří byli nakaženi tímto onemocněním. Ministerstvo zdravotnictví uvolnilo více finančních prostředků pro zdravotní sestry, které ošetřovaly takto nemocné pacienty a vystavovaly se potenciální nákaze tímto onemocněním. V roce 2022 získal spolek největší objem finančních příspěvků, jak od úřadu, tak i od fyzických a právnických osob, díky kterým mohli pomoc lidem na Ukrajině.

Graf č. 7 – Vývoj ostatních výnosů v jednotlivých letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Výsledek hospodaření

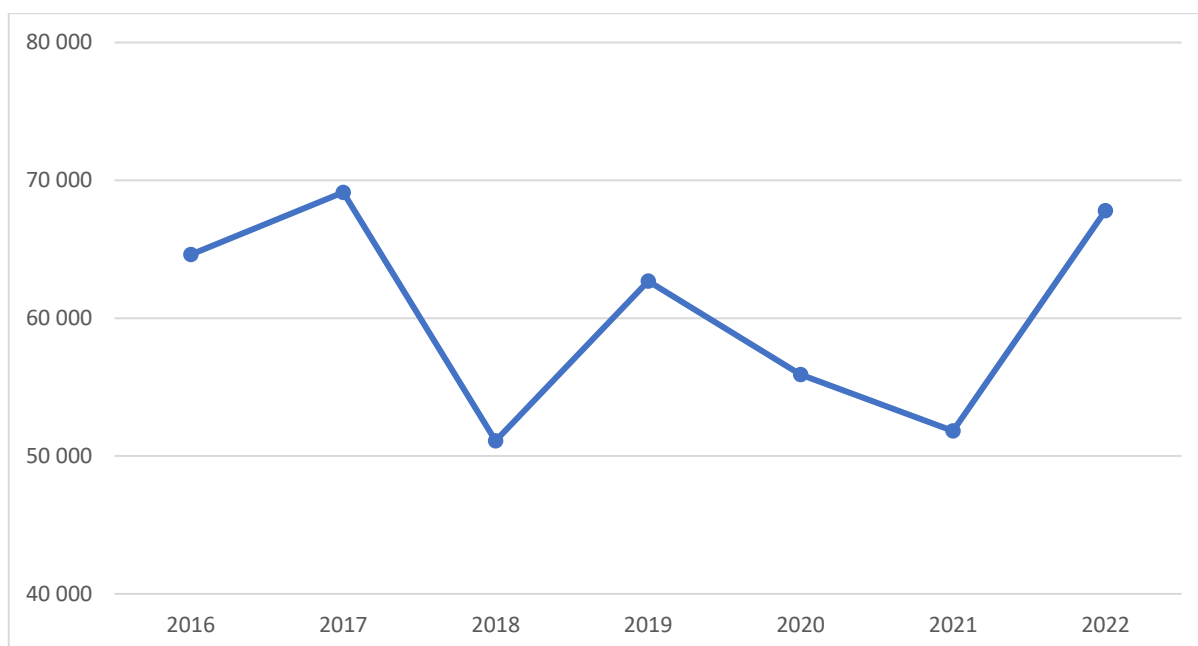
V analýze výsledku hospodaření byly porovnány celkové náklady s celkovými výnosy Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora. K zobrazení výsledku hospodaření byl použit Výkaz zisku a ztráty za roky 2016–2022.

Tabulka č. 3 – Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastního spolku ČČK Kutná Hora (v tis. Kč)

Výsledek hospodaření / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady	4 953	5 304	4 737	5 117	6 400	7 325	7 303
Výnosy	5 017	5 373	4 788	5 179	6 456	7 377	7 371
VH	65	69	51	63	56	52	68

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

Z tabulky č. 3 je patrné, že každoroční výsledek hospodaření za sedm let je na Oblastním spolku Českého červeného kříže Kutná Hora vždy kladný, a to díky tomu, že jsou výnosy vyšší než náklady. Následně je v grafu č. 8 zobrazen výsledek hospodaření, ve kterém není žádný výrazný výkyv. Je to dáno tím, že si spolek své finanční prostředky hlídá, aby náklady nepřevýšily výnosy. Spolek následně ze svého kladného výsledku hospodaření odvádí příspěvek ve výši 4 % do rozpočtu Společnosti ČČK, na základě Stanov ČČK.

Graf č. 8 – Výsledek hospodaření Oblastního spolku ČČK Kutná Hora (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazu zisku a ztráty OS ČČK Kutná Hora

9.1.1 Analýza poměrových ukazatelů

V následující finanční analýze jsou vyhodnoceny ukazatelé likvidity, rentability a zadluženosti. Veškeré doporučené hodnoty jsou doporučeny Ministerstvem průmyslu a obchodu, a pro jednotlivé odvětví jsou doporučené hodnoty odlišné.

Ukazatele likvidity

V rámci ukazatele likvidity, bude analyzována likvidita běžná, pohotová a okamžitá. Vzorec jedna až tři pro výpočet těchto likvidit jsou popsány v části sedmé.

Tabulka č. 4 – Ukazatele likvidity

Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	4,4049	4,4242	6,8227	4,0343	2,9212	3,3564	2,6208
Pohotová likvidita	4,4049	4,4242	6,8227	4,0343	2,9212	3,3564	2,6208
Okamžitá likvidita	3,7420	3,9025	5,6860	4,1536	3,1160	3,3722	2,6734

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OS ČČK Kutná Hora

Co se týče běžné likvidity, tak doporučené hodnoty pro tento ukazatele se pohybují v rozmezí 1,5 – 2,5. Z tabulky č. 4 z prvního řádku je patrné, že veškeré hodnoty jsou nad těmito hodnotami, což znamená, že byl spolek schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil svá

oběžná aktiva na hotovost, a to v každém zmíněném roce. Avšak nejbližší doporučené hodnotě byl v roce 2022.

V rámci pohotovosti likvidity jsou doporučované hodnoty dle MPO v rozmezí 1 – 1,5. Opět jsou veškeré hodnoty nad těmi doporučovanými, a to zejména v roce 2018, kdy v tomto případě byly veškeré krátkodobé závazky pod jedním milionem korun, a naopak oběžná aktiva byla nejvyšší za zmíněných sedm let. Veškeré hodnoty znamenají, že je spolek schopen pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy.

Nejlepší hodnotou v rámci okamžité likvidity je hodnota blízká k jedné. Tabulka č. 6 řádek třetí zobrazuje, že spolek disponuje dostatečným množstvím platebních prostředků, kterými by uhradil okamžitě splatné závazky.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability se zkoumají především za účelem návratnosti či výnosnosti prostředků, které organizace investuje. Ukazatele ROA a ROE se vypočítávají dle vzorců 4 a 5 v části sedmé.

Tabulka č. 5 – Ukazatele rentability

Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	0,0126	0,0135	0,0151	0,0085	0,0117	0,0105	0,0089
ROE	0,0153	0,0163	0,0170	0,0125	0,0151	0,0133	0,0122

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OS ČČK Kutná Hora

ROA neboli rentabilita celkových aktiv, vykazuje malé, ale přesto kladné hodnoty. Oblastní spolek ČČK Kutná Hora vykazuje ve všech sledovaných letech kladný výsledek hospodaření se ziskem. V průměru je dané, že na jednu korunu vložených aktiv připadá právě 0,012 Kč zisku, což je dobře.

ROE neboli rentabilita vlastního kapitálu, kdy průměr je 0,015 Kč, tzn. že na jednu korunu vloženého vlastního kapitálu připadá, již zmíněných, 0,015 Kč zisku, což je pro spolek dobré. Avšak tyto hodnoty nebudou nikdy vyšší, než jsou zobrazeny v tabulce č. 5, protože se spolek snaží mít výsledek hospodaření vždy okolo padesáti až šedesáti tisíc.

Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost bude analyzována v rámci ukazatelů zadluženosti dle vzorce číslo sedm, v kapitole č. 7 – Metodologie.

Tabulka č. 6 – Ukazatele zadluženosti

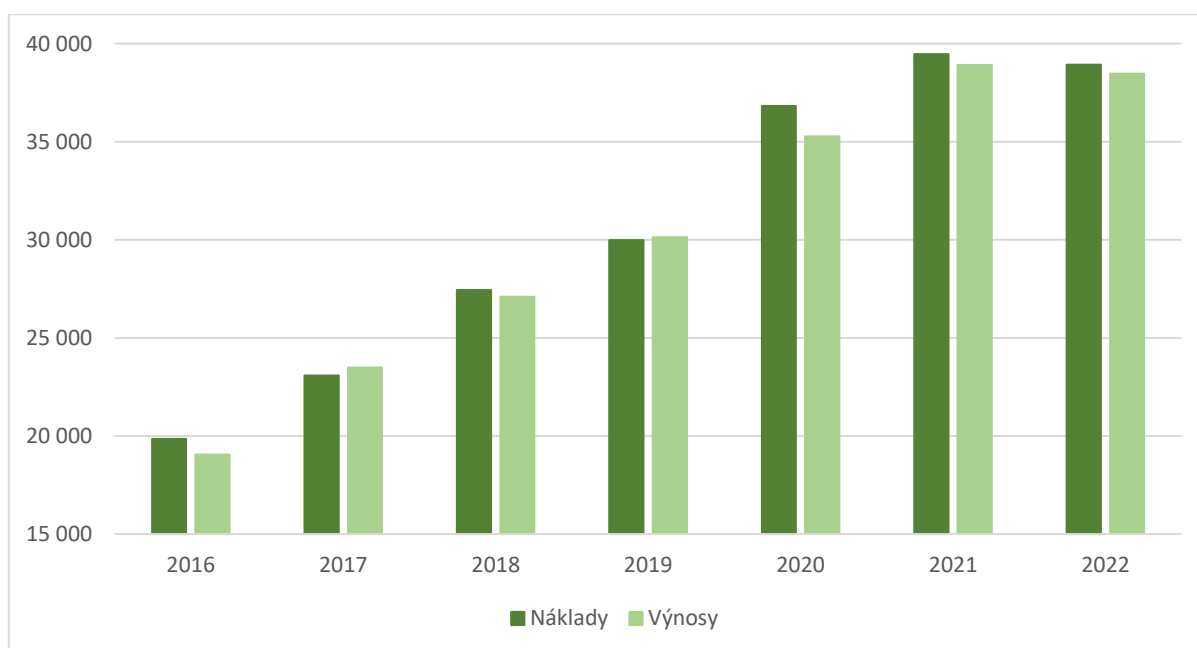
Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	0,2223	0,2194	0,1504	0,1850	0,2850	0,2610	0,3140

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OS ČČK Kutná Hora

Z tabulky č. 6 je patrné, že veškeré hodnoty jsou nižší než hodnota jedna. Na jednu korunu celkových aktiv připadá např. v roce 2022 0,3140 Kč cizího kapitálu. Jelikož jsou veškeré hodnoty nižší než jedna, tak jsou hodnoty pro spolek velmi příznivé.

9.2 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora

Následující graf č. 9 zobrazuje celkové náklady a celkové výnosy v letech 2016–2022 Oblastní charity Kutná Hora. Pouhé dva roky vykazuje organizace zisk, a to v roce 2017 a 2019, jinak je patrná ztráta, kdy náklady jsou vyšší než výnosy.

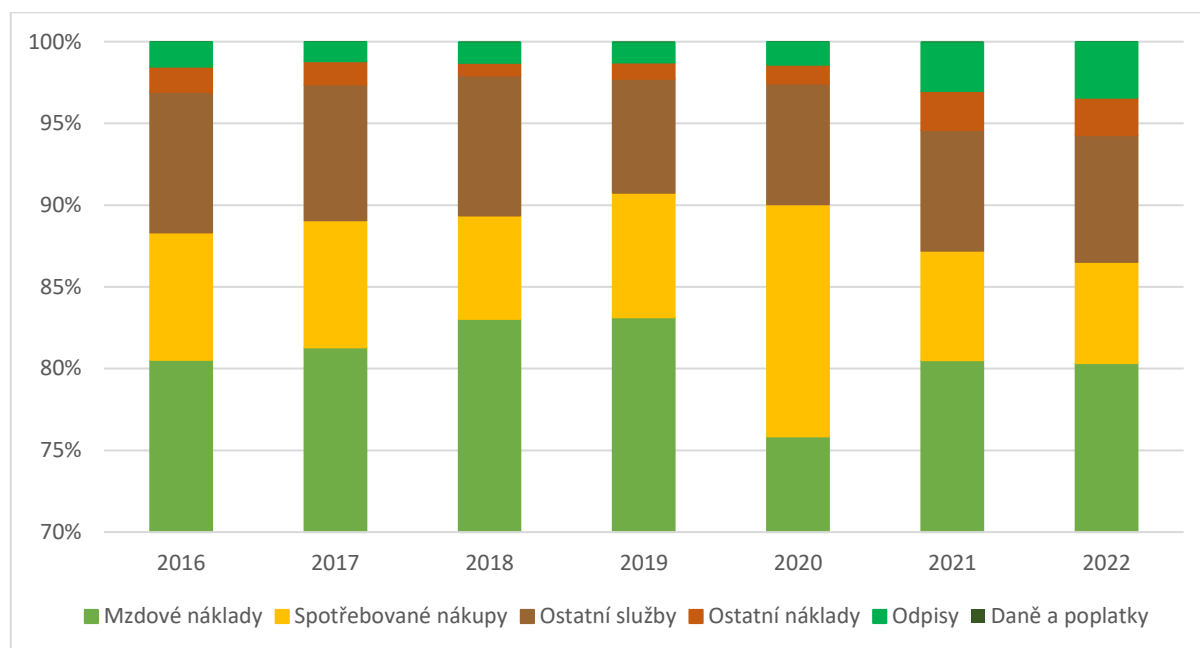
Graf č. 9 – Celkové náklady a celkové výnosy charity (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Náklady

Celkové náklady oblastní charity tvoří položky: mzdové náklady, spotřebované náklady (nákup materiálu a spotřeba energie), ostatní služby (opravy a udržování, cestovné, reprezentace), ostatní náklady (úroky a dary), odpisy dlouhodobého majetku, do kterého patří pozemky, stavby, automobily a stroje, a daně a poplatky.

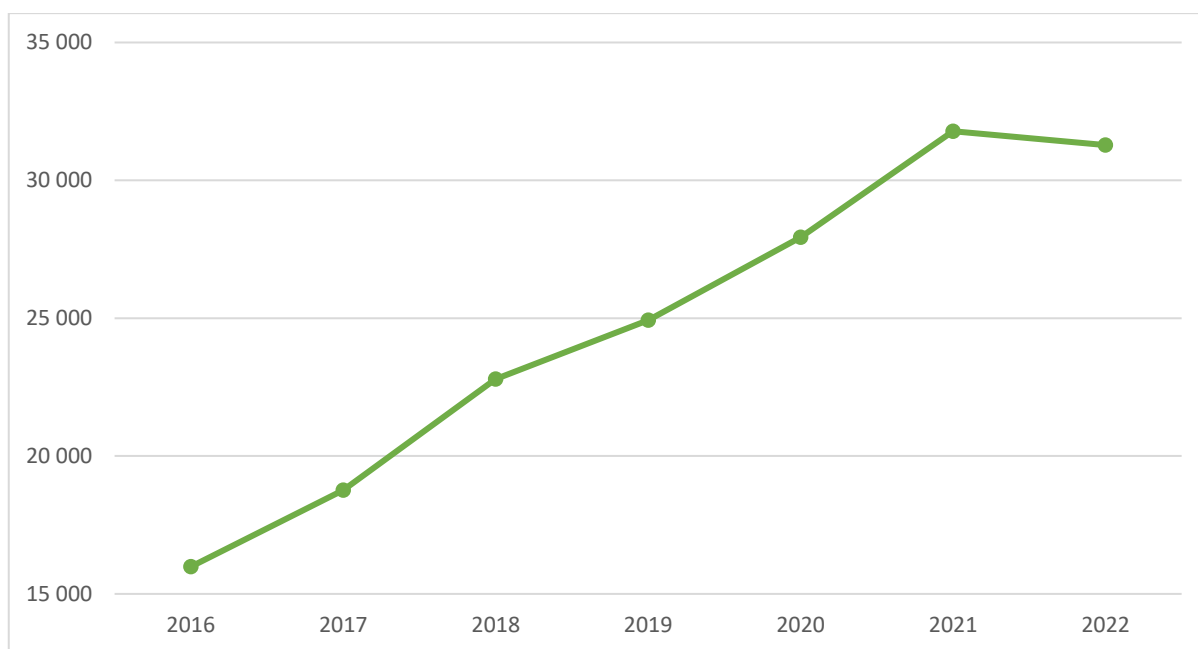
Mezi nejvýraznějšími náklady patří mzdové náklady, stejně jako tomu bylo u Oblastního spolku Kutná Hora. Jedná se o 81% podíl na celkových nákladech, zbylé náklady tvoří 19 %, do kterých řadíme spotřebované nákupy, ostatní služby, ostatní náklady, odpisy a daně a poplatky.

Graf č. 10 – Procentuální podíl jednotlivých nákladů na celkových nákladech

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Z grafu č. 11 je patrné, že **mzdové náklady** proporcionalně rostou, jedná se o největší náklady organizace. Rostoucí trend je až do roku 2021 a znatelný pokles následně v roce 2022. Mzdové náklady kopírují celkové náklady. Pokles mzdových nákladů v roce 2022 oproti roku 2021 je dán tím, že se snížily získané finanční prostředky, což znamená, že se snížily i náklady na mzdy.

Graf č. 11 – Vývoj mzdových nákladů v letech 2016-2022 (v tis. Kč)

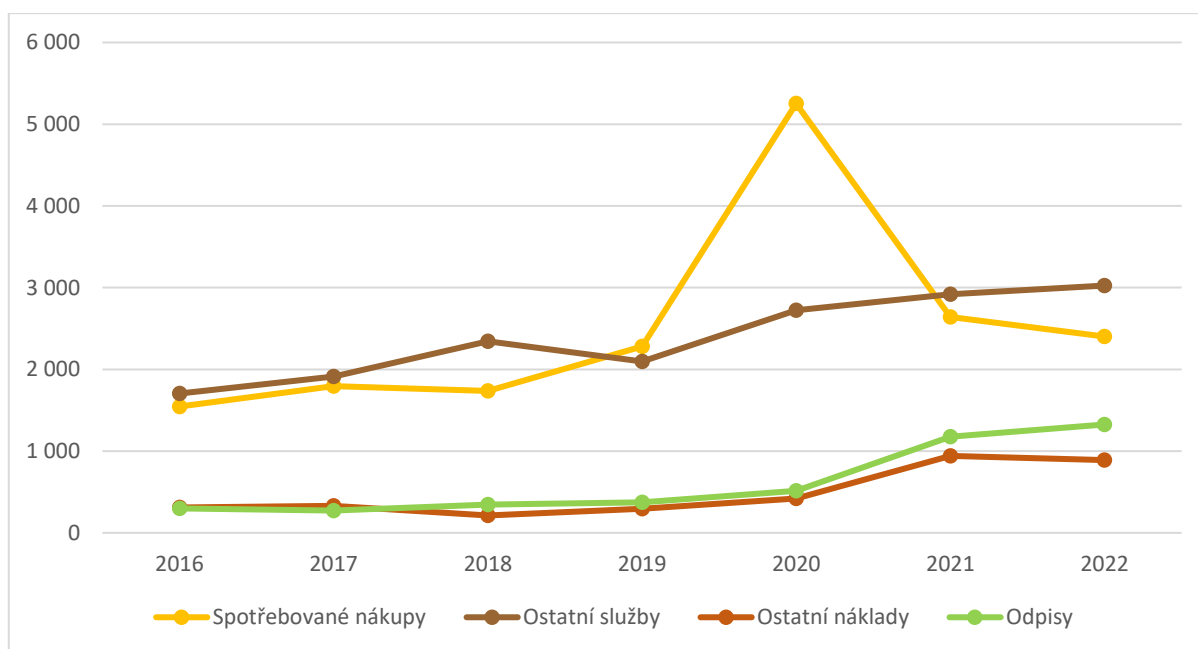
Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Do **spotřebovaných nákupů** patří spotřeba materiálu a spotřeba elektrické energie. Průměrný podíl spotřebovaných nákupů za sedm let na celkových nákladech je 8 %. Nejvyšší částka za tuto položku je z grafu č. 12 patrná v roce 2020. To je dáno především pandemií koronaviru, protože charita se starala o své klienty, kterým nakupovala ochranné prostředky proti tomuto onemocnění.

V **ostatních službách** organizace nalezneme opravy a udržování, cestovné, reprezentaci a ostatní služby. Jedná se o třetí nejvyšší položku celkových nákladů. Nejvyšší podíl v těchto nákladech mají ostatní služby, druhou nejvyšší položkou jsou opravy. Výši těchto nákladů může organizace ovlivnit, a to jejich spotřebou.

Ostatní náklady tvoří úroky, dary a jiné náklady. Především roky 2021 a 2022 vykazují vyšší hodnoty. Je to dáno tím, že v roce 2021 měla organizace vysoké náklady na úroky. Naopak v roce 2022 to byly vyšší finanční prostředky (dary), které charita poskytla. Jednalo se o podporu lidí, kteří uprchli před invazí na Ukrajině.

V **odpisech** dlouhodobého majetku nalezneme budovy, automobily a ostatní věci movité. Vývoj těchto nákladů je dán tím, kolik toho organizace nakoupí a zároveň kolik toho odepíše, tzn. v jaké odpisové skupině se jednotlivé položky nachází. Vysoké odpisování je patrné z grafu č. 12 v roce 2021, to souvisí s nákupem nové odpisované položky, a k tomu zvýšení placených úroků.

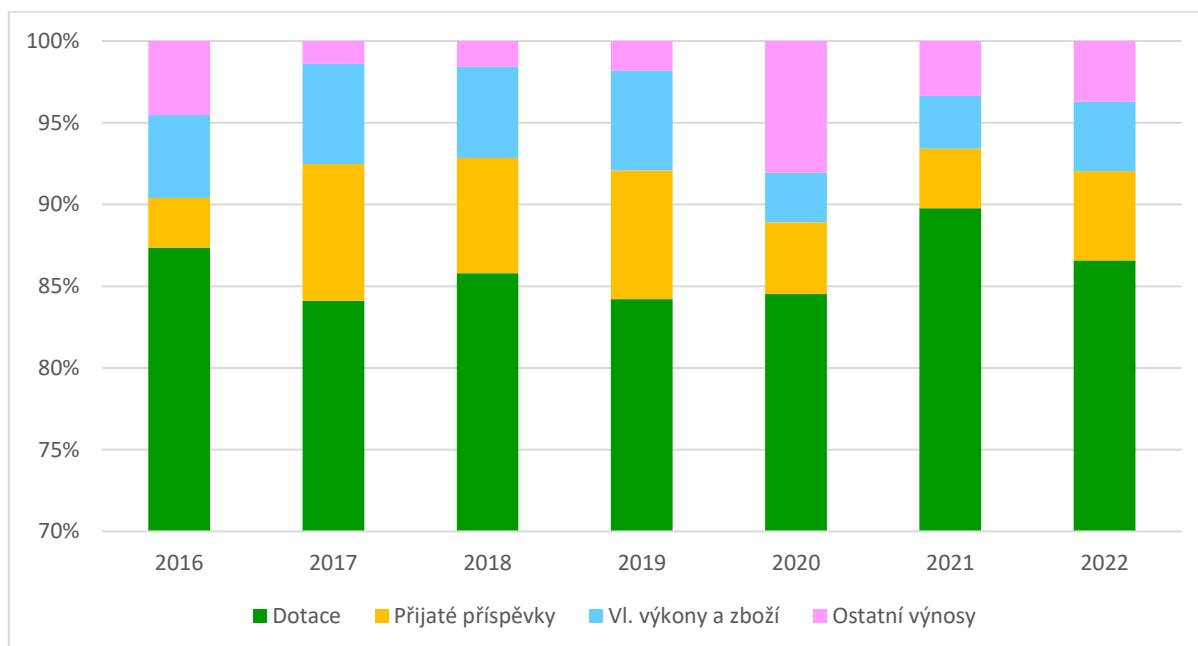

Graf č. 12 – Vývoj ostatních nákladů v jednotlivých letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Výnosy

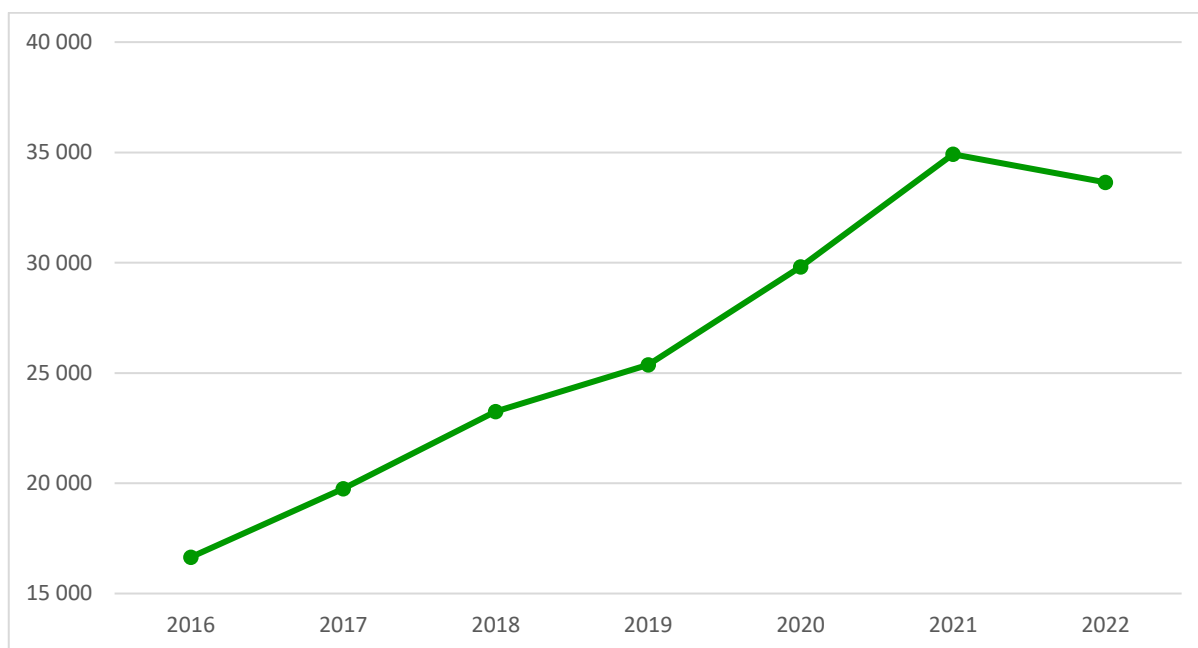
Celkové výnosy oblastní charity tvoří zejména dotace, přijaté příspěvky, vlastní výkony a zboží a ostatní výnosy. Nejvyšší procentuální podíl zastávají přijaté dotace, které tvoří v průměru 86 %. Přijaté příspěvky, vlastní výkony a zboží a ostatní výnosy tvoří dohromady 14% podílu na celkových výnosech.

Graf č. 13 – Procentuální podíl jednotlivých výnosů na celkových výnosech

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Přijaté dotace mají rostoucí tendenci, což je zobrazeno v grafu č. 14. Nejvyšší finanční prostředky získané z dotací jsou v roce 2021. Je to dáno koronavirovou pandemií, kdy byly více podpořeny organizace, které se musely starat o nemocné pacienty. Stejně tomu tak bylo i v případě oblastní charity, která se starala o své klienty, a to tak, že jim poskytovala duševní pomoc, ale i nakupovala ochranné prostředky. A nejen to, charita se každým rokem snaží vylepšit jednotlivá střediska, a na to využívá právě prostředky získané z dotací.

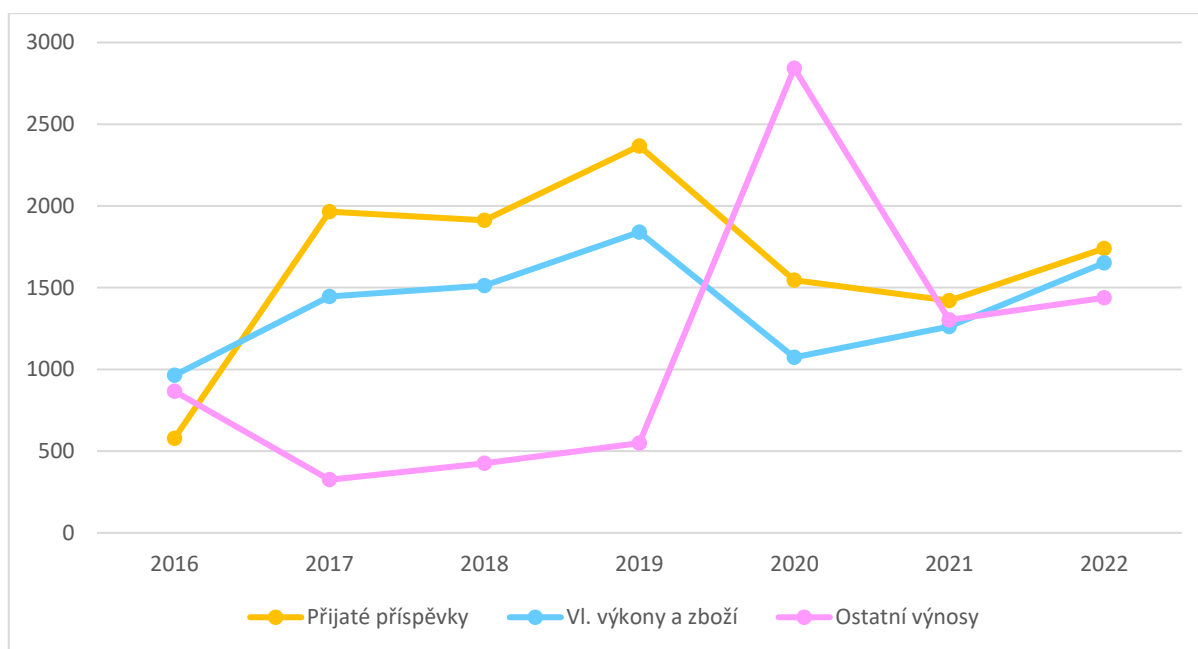

Graf č. 14 – Vývoj přijatých dotací v letech 2016-2022 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Přijaté příspěvky neboli dary, do kterých řadíme dary od fyzických i právnických osob. Od roku 2016 do roku 2019 zaznamenaly přijaté příspěvky skokový růst, avšak postihly jej pokles v roce 2020. Lidé v tomto období neměli sami dostatek svých peněžních prostředků, protože nebyla práce, a proto ani tolik neposkytovali finanční příspěvky organizaci, proto je patrný prudký pokles v grafu č. 15.

Vlastní výkony a zboží můžeme rozdělit na vlastní výkony neboli služby a prodej zboží. Klienti oblastní charity si mohou vybrat mezi službami, které organizace poskytuje, proto je jejich výše ovlivněna poptávkou po službách nebo zboží od současných i budoucích klientů.

Graf č. 15 – Vývoj ostatních výnosů v jednotlivých letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Výsledek hospodaření

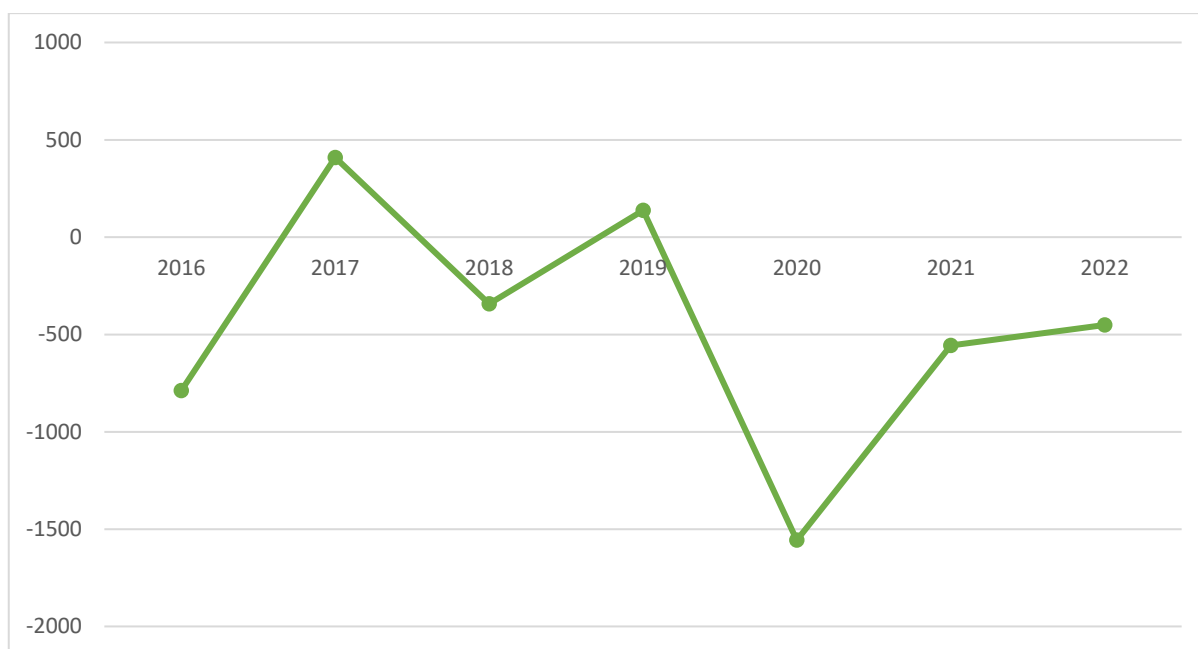
Pro analýzu výsledku hospodaření Oblastní charity Kutná Hora byly využity uvedené celkové náklady a celkové výnosy. K zobrazení výsledků byl použit Výkaz zisku a ztráty za období let 2016 až 2022.

Tabulka č. 7 – Náklady, výnosy a výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)

Výsledek hospodaření / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady	19 847	23 089	27 443	29 991	36 827	39 467	38 925
Výnosy	19 059	23 498	27 100	30 128	35 270	38 911	38 473
VH	- 788	409	- 343	137	- 1 557	- 556	- 451

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

Výsledek hospodaření je ve většině zmíněných sedmi let záporný, až na roky 2017 a 2019. Nejhorší zaznamenaný výsledek hospodaření byl v roce 2020, tento hluboký propad hospodaření je díky pandemii koronaviru, kdy se nečekaně zvýšili výdaje charity.

Graf č. 16 – Výsledek hospodaření Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě VZZ OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016–2022

9.2.1 Analýza poměrových ukazatelů

Následující finanční analýza zkoumá ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti. Veškeré hodnoty v ukazatelích se dělí na dvě doby, na dobu před pandemií koronaviru a po ní.

Ukazatele likvidity

Běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita patří do ukazatele likvidity, a byly spočítány dle vzorců 1–3 v kapitole 7.

Tabulka č. 8 – Ukazatele likvidity

Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	4,8088	2,9652	6,2422	6,2894	0,8549	0,1925	0,9325
Pohotová likvidita	4,8088	2,9652	6,2422	6,2894	0,8549	0,1925	0,9325
Okamžitá likvidita	3,7591	2,2747	5,7624	5,2441	0,1171	0,0886	0,6404

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016-2022

Doporučené hodnoty pro běžnou likviditu jsou 1,5 – 2,5, což charita překračuje v letech 2016-2019. V těchto letech je charita schopna uspokojit své věřitele, kdyby proměnila svá oběžná aktiva na hotovost. Naopak v průběhu let 2020-2022 klesly hodnoty pod doporučené, kdy nastává situace, že organizace nebyla schopna hradit své závazky.

Hodnoty v letech 2016-2019 jsou vysoké, to značí, že je organizace schopna pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy, bez toho, aniž by musela použít své zásoby. Naopak v letech 2020–2022 jsou hodnoty pod doporučenými, které by měly být pro pohotovou likviditu v rozmezí 1 – 1,5, výrazně v roce 2021. V tuto dobu by velmi těžko uspokojovala organizace krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy.

Okamžitá likvidita by se měla pohybovat okolo hodnoty blízké k jedničce. Organizace disponovala mnoha platebními prostředky, kterými by uspokojila okamžitě splatné závazky pouze v letech 2016-2019. O tom nelze hovořit v následujících letech, kdy by byl problém uspokojit tyto závazky.

Ukazatele rentability

Výnosnost či návratnost prostředků, které organizace investuje, se zkoumá především ukazateli jako je ROA nebo ROE, které patří k základním ukazatelům rentability. Tyto ukazatele se počítají dle vzorců 3 a 4 popsaných v kapitole 7.

Tabulka č. 9 – Ukazatele rentability

Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-0,0521	0,0165	-0,0094	0,0025	-0,0274	-0,0103	-0,0083
ROE	-0,0569	0,0285	-0,0143	0,0058	-0,0311	-0,0110	-0,0089

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016-2022

Rentabilita celkových aktiv (ROA) vykazuje zejména záporné hodnoty, až na roky 2017 a 2019. To je dáno tím, že tyto ukazatele jsou závislé na zisku organizace, a jelikož charita vykazuje ve většině let ztrátu, tak i tento ukazatel je záporný.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) opět závisí na zisku, respektive na ztrátě charity. V roce 2017 připadalo na jednu korunu vloženého vlastního kapitálu 0,0285 Kč zisku a v roce 2019 to bylo 0,0058 Kč. V ostatních letech jsou hodnoty záporné, což pro organizaci není nejlepší, protože na jednu korunu vloženého vlastního kapitálu připadá v průměru -0,013 Kč.

Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost bude analyzována v rámci ukazatele zadluženosti, který se počítá pomocí vzorce šest v kapitole 7.

Tabulka č. 10 – Ukazatele zadluženosti

Ukazatel / Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	0,0754	0,4014	0,3366	0,5740	0,1404	0,0993	0,1141

Zdroj: vlastní zpracování na základě Rozvahy OCH Kutná Hora z Výročních zpráv 2016-2022

Z tabulky č. 10 je zřejmé, že jsou všechny hodnoty celkové zadluženosti pod hodnotou jedna, což je pro organizaci příznivé. Nejlepší hodnoty pro organizaci jsou v letech 2020–2022, kdy se se rapidně snížil celkový kapitál. Na jednu korunu celkových aktiv připadá v roce 2021 pouze 0,0993 Kč cizího kapitálu.

Shrnutí analýzy

Výkaz zisku a ztráty poskytl bližší informace o nákladech a výnosech jak Oblastního spolku ČČK Kutná Hora, tak i Oblastní charity Kutná Hora. V rámci hospodaření si můžeme povšimnout toho, že obě organizace ovlivnila pandemie koronaviru, a to tak, že se oběma organizacím enormně zvýšily náklady, což ovlivnilo následné hospodaření. Přičemž nejvyšší podíl nákladů na celkových nákladech tvoří mzdové / osobní náklady, které tvoří až 80 % celkových nákladů, a to u obou organizací bez ohledu na jejich velikost.

Hospodaření oblastního spolku je kladné ve všech zmíněných letech, tzn. že výnosy převyšují náklady. Spolek si své finanční prostředky hlídá, znamená to, že pokud má dostatek příjmů může tak uvolnit více prostředků na nákupy či ostatní náklady. I když celkové výnosy každoročně rostou, naleznou se i výkyvy, kdy výše výnosů klesne, jako tomu bylo v letech 2018 a 2022. Naopak hospodaření oblastní charity je spíše ztrátové, až na roky 2017 a 2019. Celkové výnosy ve zbylých letech nepřevyšují celkové náklady, avšak nejcitelnější pokles výsledku hospodaření byl v roce 2020. Tento výrazný pokles způsobila pandemie koronaviru, protože i přes získané finanční prostředky od krajského úřadu Středočeského kraje, z fondů EU nebo z darů či sbírek, byly náklady stále vyšší.

Finanční analýza blíže poskytla analýzu poměrových ukazatelů, tím byl ukazatel likvidity, rentability a zadluženosti. U této analýzy byl značný rozdíl mezi dobou před pandemií koronaviru a během ní, jelikož pandemie negativně ovlivnila obě zmíněné organizace.

Ukazatel likvidity vykazuje hodnoty, které jsou u oblastního spolku výrazně vyšší, než jsou doporučené, a to v průměru až 4x. Je to dáno tím, že spolek disponuje výrazně vyššími oběžnými aktivy, než jsou krátkodobé závazky, což je patrné z přílohy B. Znamená to, že spolek

je v každém roce schopen uspokojit své krátkodobé závazky svými oběžnými aktivy. U oblastní charity jsou hodnoty poněkud střídavé, protože doba koronaviru jim výrazně zvýšila krátkodobé závazky, avšak nejhorším rokem byl rok 2021, kdy organizace nemohla uspokojit veškeré své závazky. Ukazatel rentability je závislý na zisku či ztrátě organizace. Výše ukazatelů u oblastního spolku se často bude pohybovat v průměru okolo 0,011 Kč. To je dáno tím, že spolek končí rok s výsledkem hospodaření v rozmezí padesáti až šedesáti tisíc korun a nikdy nešel do ztráty. Oblastní charita má naopak téměř ve všech sledovaných letech ztrátu, která se promítá i do rentability. Ukazatel zadluženosti zobrazuje to, že obě organizace jsou závislé především na vlastním kapitálu, protože veškeré hodnoty ukazatele jsou nižší než jedna.

Doporučení

Na základě výše provedené analýzy hospodaření a finanční analýzy, lze Oblastnímu spolku Českého červeného kříže Kutná Hora a Oblastní charitě Kutná Hora doporučit návrhy, kterým jim pomohou zlepšit nejen jejich hospodaření, ale i související činnosti.

Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora se zaměřuje především na činnost Domácí ošetrovatelské péče ALICE, tzn. že pro svou činnost získává peněžní prostředky od zdravotních pojišťoven v rámci proplácení výkonů u pacientů. Díky tomu spolek nepracuje s pevným finančním příjmem. Po provedené analýze hospodaření, můžeme organizaci doporučit následující:

- oslovovat nové praktické lékaře a díky tomu získávat nové pacienty. Pokud si nový praktický lékař otevře ordinaci ve městě, měl by se dozvědět o spolku například pomocí letáčků, dobré pověsti jak ze strany zaběhlých praktických lékařů nebo od pacientů, anebo v podobě lepší propagace spolku.
- Utužovat vztahy se stávajícími praktickými lékaři, avšak tuto metodu oblastní spolek v Kutné Hoře provádí.
- Zvýšení propagace v podobě letáčků, reprezentativních zdravotních dozorů, zajímavých přednášek v mateřských školách a školách.

Oblastní charita Kutná Hora se zaměřuje na činnost charitativního zájmu, díky tomu získává své finanční prostředky především ze sbírek, darů, sponzorů, ze státních příspěvků a dotací, které jsou vypláceny na základě vypracovaných projektů. Tzn. že charita též nepracuje s pevným finančním příjmem a finanční podporou. Po provedené analýze hospodaření, můžeme organizaci doporučit následující:

- Zvýšit propagaci prostřednictvím letáčků a seznámit veřejnost se službami, které organizace poskytuje, aby zvýšili zájem obyvatel o jejich služby.
- Oslovit nové firmy pro sponzorství, a to pro získání finančních i nefinančních prostředků. Zde je nejdůležitější dobře popsat projekt, který bude těmito financemi financován, dále neustálá komunikace s firmami / sponzory např. poděkování, pozvánky na pořádané akce nebo zainteresování loga firmy a loga charity do projektu.
- Pořídit vlastní prostory, aby nemusela organizace platit nájemné za najímané budovy. Tím pádem by klesly náklady za nájem. Nejen náklady za nájem, ale například za opravy budov, které nejsou v majetku organizace.
- Zapojení více dobrovolníků, v tomto případě by bylo možné snížit osobní / mzdové náklady, které tvoří nejvyšší podíl celkových nákladů, a dojde tak k úspoře peněžních prostředků. Pro získání dobrovolníků je nutné mít dobrou propagaci nebo spolupráci s odbornými školami, kde by bylo možné zapojit je do organizace v rámci praxe.
- Pro snížení záporného výsledku hospodaření bych doporučila zapojit více dobrovolníků, zvýšit spolupráci a partnerství.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo charakterizovat a provést analýzu hospodaření a finanční analýzu nestátních neziskových organizací, konkrétně Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora a Oblastní charity Kutná Hora. Výše zmíněné analýzy přináší hlubší pochopení dynamiky a efektivity práce těchto dvou organizací.

V teoretické části diplomové práce byl popsán neziskový sektor a jeho zastoupení v národním hospodářství v České republice. Druhá kapitola se obecně zaměřila na neziskové organizace a jejich význam pro společnost, třetí kapitole je detailněji zaměřena na nestátní neziskové organizace, jejich znaky a typologii, tzn. jaké nestátní neziskové organizace se v České republice vyskytují. V následujících dvou kapitolách byly uvedeny činnosti, jak hlavní, tak i vedlejší, které mohou neziskové organizace poskytovat a jaké poskytují. Poslední kapitola se zabývá především jejich financováním, což byla stěžejní kapitola této diplomové práce.

V analytické části byly popsány vybrané dvě nestátní neziskové organizace – Oblastní spolek Českého červeného kříže a Oblastní charita Kutná Hora. Analýza odhalila rozdíly v činnostech a způsobu hospodaření mezi oběma organizacemi. Zatímco se Oblastní spolek ČČK Kutná Hora zaměřuje spíše na poskytování humanitární pomoci v krizových situacích a podporu ve zdravotnické oblasti, Oblastní charita Kutná Hora se specializuje na sociální pomoc a podporu pro sociálně znevýhodněné jedince a skupiny.

Devátá kapitola byla věnována analýze hospodaření zmíněných nestátních neziskových organizací. Tato analýza byla provedena na základě účetních výkazů – z rozvahy a výkazu zisku a ztráty obou organizací, za roky 2016–2022. Nejprve byla provedena analýza hospodaření, kdy byla zaměřena pozornost na náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Náklady a výnosy byly dále rozčleněny na jednotlivé položky, kdy byl proveden jejich rozbor, který byl doplněn o grafy a tabulky. Nadále byla provedena finanční analýza obou organizací za účelem zjištění likvidnosti, rentability a zadluženosti. Tato analýza byla obohacena tabulkami. Na závěr analytické části bylo uvedeno doporučení na zlepšení činnosti a hospodaření organizací.

Na závěr této diplomové práce lze říct, že obě výše zmíněné nestátní neziskové organizace jsou nepostradatelné pro společnost, a to nejen v České republice, ale i po celém světě. Jejich činnost je zaměřena pro velký okruh lidí přes děti, mladistvé, dospělé až k seniorům a poskytují pomoc ve formě zdravotní a humanitární pomoci, sociální nebo psychické pomoci. Co se týká hospodaření, tak se Oblastnímu spolku ČČK Kutná Hora vede více než dobře, jejich výsledek hospodaření ve zmíněných sedmi letech je vždy kladný, přesto

lze i jejich činnost dále rozvíjet a zkvalitňovat, například pomocí nápadů, které jsem zmínila v doporučení. To samé platí i pro Oblastní charitu Kutná Hora, která za sledované období dosahovala většinou záporného výsledku hospodaření.

POUŽITÁ LITERATURA

- ANDREASEN, Alan R. a KOTLER, Philip. *Strategic marketing for nonprofit organizations*. 6th ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, c2003. ISBN 0-13-041977-X
- BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vysokoškolská učebnice. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9
- DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan. *Nevýdělečné organizace v teorii: právo, daně, účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7
- KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2
- KRECHOVSKÁ, Michaela; HEJDUKOVÁ, Pavlína a HOMMEROVÁ, Dita. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Expert. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-3075-2
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Účetnictví a daně. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-2117-5
- STEJSKAL, Jan; KUVÍKOVÁ, Helena a MAŤÁTKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9
- STEJSKAL, Jan; KUVÍKOVÁ, Helena; MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, Beáta a LINHARTOVÁ, Veronika. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-726-4
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2
- TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. [Praha]: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [1] Domácí ošetrovatelská péče ALICE. *Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.cckkutnahora.cz/o-nas/>
- [2] Financování neziskové organizace. *Ministerstvo financí* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>
- [3] Charitní síť. *Charita Česká republika* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/kdo-jsme/o-nas/>
- [4] Informace. *Český svaz včelařů* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://www.vcelarstvi.cz/cesky-svaz-vcelaru-informace/>
- [5] Kdo jsme. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>
- [6] Kdo jsme. *Oblastní charita Kutná Hora* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/>
- [7] Kdo jsme ČOS. *Sokol* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://prosokoly.sokol.eu/kdo-jsme-cos>
- [8] Naše střediska a centra. *Oblastní charita Kutná Hora* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/pomahame/nase-strediska-a-centra/>
- [9] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2016* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [10] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2017* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [11] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2018* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [12] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2019* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [13] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2020* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [14] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2021* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>
- [15] OBLASTNÍ CHARITA KUTNÁ HORA. *Výroční zpráva 2022* [online]. [cit. 2024-06-12]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/kdo-jsme/vyrocnizpravy/>

- [16] O ČMMJ. *Českomoravská myslivecká jednota* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/>
- [17] O nás. *Český rybářský svaz* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/o-crs/o-nas?showall=1>
- [18] O nás. *Charita Česká republika* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/kdo-jsme/o-nas/>
- [19] O nás. *Oblastní spolek Českého červeného kříže Kutná Hora* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.cckkutnahora.cz/o-nas/>
- [20] Organizační struktura Českého červeného kříže. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/organizacni-struktura>
- [21] Our Work. *Caritas* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.caritas.org/what-we-do/>
- [22] Our Work. *Caritas Europa* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.caritas.eu/introducing-caritas-europa/>
- [23] Skautek a skautů v Česku už je přes 75 tisíc. *Skaut* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/skautek-a-skautu-v-cesku-uz-je-pres-75-tisic/>
- [24] Teorie finanční analýzy. *Finanalysis* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/teorie-financni-analyzy.html>
- [25] Tříkrálová sbírka. *Oblastní charita Kutná Hora* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://kh.charita.cz/trikralova-sbirka/>
- [26] Víťáme vás!. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. [cit. 2024-06-05]. Dostupné z: <https://www.dh.cz/>
- [27] Who We Are. *Caritas* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.caritas.org/who-we-are/>
- [28] Znak Červeného kříže. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/znak-cerveneho-krize>
- [29] *Znak Červeného kříže, jeho ochrana a užívání*. Národní skupina pro implementaci mezinárodního humanitárního práva, 2018.

**PŘÍLOHA A – Výkaz zisku a ztrát Oblastního spolku Českého červeného kříže
Kutná Hora (v tis. Kč)**

Výkaz zisku a ztráty k 31.12. v tis. Kč		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A. NÁKLADY								
Spotřebované nákupy celkem		348	291	344	363	386	498	392
501	Spotřeba materiálu	295	234	294	313	328	447	342
502	Spotřeba energie	52	55	47	50	56	51	50
503	Spotřeba ostat. nesklad. dodávek	2	3	3	2	2	0	0
Služby celkem		780	926	934	719	652	696	926
511	Opravy a udržování	16	21	11	19	6	28	30
512	Cestovné	659	767	779	533	51	486	624
518	Ostatní služby	106	138	144	166	138	184	272
Osobní náklady celkem		3 748	3 997	3 387	3 984	5 265	6 013	5 880
521	Mzdové náklady	2 827	2 987	2 507	3 070	4 010	4 499	4 554
524	Zákonné sociální pojištění	921	1 010	880	914	1 255	1 513	1 326
Daně a poplatky celkem		34	36	24	21	23	20	1
538	Ostatní daně a poplatky	34	36	24	21	23	20	1
V. Ostatní náklady celkem		28	38	32	15	26	28	10
544	Úroky			0			0	0
Odpisy, prodaný majetek tvorba rezerv a opravných položek celkem		0	0	0	0	34	54	81
551	Odpisy DHM a DNM	0	0	0	0	34	54	81
Mimořádné náklady		2	2	3	2	2	2	2
581	Poskytnuté příspěvky	2	2	3	2	2	2	2
Daně z příjmů		13	13	14	12	12	12	12
591	Daň z příjmů	13	13	14	12	12	12	12
Náklady celkem		4 953	5 303	4 737	5 117	6 340	7 325	7 303
B. VÝNOSY								
I. Tržby za vlastní výkony a zboží		4 906	5 276	4 725	5 117	6 333	7 281	7 171
602	Tržby z prodeje služeb	4 906	5 276	4 725	5 117	6 333	7 281	7 171
Jiné provozní výnosy		4	91	62	62	123	94	199
644	Úroky	1	0	0	0	0	0	0
681	Přijaté příspěvky (ČČK)	33	87	58	58	118	90	89
682	Přijaté příspěvky (PO i FO)	0	0	0	0	0	0	105
684	Členské příspěvky	5	4	4	4	5	4	5
Provozní dotace		73	0	0	0	0	0	0
691	Provozní dotace MěÚ	73	0	0	0	0	0	0
Výnosy celkem		5 017	5 372	4 788	5 179	6 456	7 377	7 371
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		65	69	51	63	56	52	68

PŘÍLOHA B – Rozvaha Oblastního spolku Českého červeného kříže Kutná Hora
(v tis. Kč)

Rozvaha k 31.12. v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA							
A. Dlouhodobý majetek	0	0	0	0	136	82	201
II. Dlouhodobý hmotný majetek	184	184	184	184	354	354	391
Samostatné movité věci a soubory	184	184	184	184	354	354	391
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku	- 184	- 184	- 184	- 184	- 218	- 272	- 190
Oprávky k samostatným movitým věcem a soubor movitých věcí	- 184	- 184	- 184	- 184	- 218	- 272	- 190
B. Krátkodobý majetek	4 777	4 815	4 574	4 984	5 252	5 240	5 612
II. Pohledávky	42	8	5	20	5	22	26
Odběratelé	42	8	5	20	5	22	26
III. Krátkodobý finanční majetek	3 974	4 121	3 912	4 598	4 783	4 684	4 879
Pokladna	18	23	26	27	21	7	22
Bankovní účty	3 956	4 098	3 886	4 571	4 762	4 677	4 857
IV. Jiná aktiva celkem	761	686	657	366	464	534	707
Náklady příštích období	2	2	2	1	0	0	0
Příjmy příštích období	759	684	655	365	463	534	707
AKTIVA CELKEM	4 777	4 815	4 574	4 984	5 387	5 322	5 813
PASIVA							
A. Vlastní zdroje	3 919	3 988	4 038	4 102	4 157	4 209	4 277
1. Jmění	3 854	3 919	3 987	4 039	4 101	4 157	4 209
Vlastní jmění	3 818	3 883	3 951	4 003	4 065	4 121	4 173
Fondy	36	36	36	36	36	36	36
2. Výsledek hospodaření	65	69	51	63	56	52	68
Účet výsledku hospodaření	65	69	51	63	56	52	68
B. Cizí zdroje	859	827	534	882	1 229	1 112	1 575
3. Krátkodobé závazky	476	488	350	478	643	673	997
Dodavatelé	0	0	3	4	0	0	0
Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	474	486	346	473	607	653	682
Jiné závazky	2	2	1	1	36	20	315
Zúčtování daní a dotací	53	51	26	53	77	50	55
Daň z příjmů	- 12	-12	-12	-12	-12	-12	-12
Ostatní přímé daně	63	61	36	63	87	60	62
Ostatní daně a poplatky	2	2	2	2	2	2	5
4. Jiná pasiva	330	288	158	351	509	389	483
Výdaje příštích období	330	288	158	351	509	389	483
PASIVA CELKEM	4 777	4 815	4 574	4 984	5 387	5 322	5 813

PŘÍLOHA C – Výkaz zisku a ztráty Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty k 31.12. v tis. Kč		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A. NÁKLADY								
I. Spotřebované nákupy celkem		1 546	1 797	1 735	2 282	5 225	2 640	2 404
501	Spotřeba materiálu	780	912	854	1 204	4 155	1 678	1 110
502	Spotřeba energie	619	720	690	852	885	722	956
503	Spotřeba ostatních nesklad. dodávek	147	165	191	226	185	240	338
II. Služby celkem		1 705	1 914	2 345	2 097	2 723	2 918	3 026
511	Opravy a udržování	192	160	361	163	478	555	579
512	Cestovné	71	201	114	129	47	65	76
513	Reprezentace	0	0	6	0	13	0	0
518	Ostatní služby	1 442	1 553	1 870	1 805	2 185	0	2 371
III. Osobní náklady celkem		15	18	22	24	27	31	31
		986	766	793	932	935	781	274
521	Mzdové náklady	11	14	16	18	20	23	23
		988	014	984	585	747	605	254
524	Zákonné sociální pojištění	3 927	4 677	5 632	6 139	6 856	7 772	7 596
527	Zákonné sociální náklady	71	75	177	208	332	404	424
IV. Daně a poplatky celkem		3	4	10	12	9	10	3
538	Ostatní daně a poplatky	3	4	10	12	9	10	3
V. Ostatní náklady celkem		309	329	213	295	422	942	892
544	Úroky	11	7	6	0	0	599	86
546	Dary	174	66	65	161	154	167	570
549	Jiné ostatní náklady	124	256	142	131	268	176	236
VI. Odpisy, prodaný majetek tvorba rezerv a opravných položek celkem		298	273	347	373	513	1 176	1 326
551	Odpisy DHM a DNM	298	273	347	373	513	1 176	1 326
Náklady celkem		19 847	23 089	27 443	29 991	36 827	39 467	38 925
B. VÝNOSY								
I. Tržby za vlastní výkony a zboží		964	1 446	1 512	1 840	1 073	1 262	1 651
601	Tržby za vlastní výrobky	88	102	139	105	51	119	126
602	Tržby z prodeje služeb	876	1 344	1 373	1 735	1 022	1 143	1 525
IV. Ostatní výnosy celkem		866	325	425	549	2 842	1 303	1 439
644	Úroky	16	24	28	46	35	23	17
648	Zúčtování fondů	729	273	347	373	2 730	1 194	1 326
649	Jiné ostatní výnosy	121	28	50	130	77	86	96
V. Tržby z prodeje majetku		0	0	0	0	0	10	0
653	Tržby z prodeje majetku	0	0	0	0	0	10	0
VI. Přijaté příspěvky celkem		579	1 965	1 913	2 367	1 545	1 421	1 740
684	Přijaté příspěvky (dary)	579	1 965	1 913	2 367	1 545	1 421	1 740
VII. Provozní dotace celkem		16	19	23	25	29	34	33
		650	756	250	372	810	915	643
691	Provozní dotace	16	19	23	25	29	34	33
		650	756	250	372	810	915	643
Výnosy celkem		19 059	23 498	27 100	30 128	35 270	38 911	38 473
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		-788	409	- 343	137	-1 557	- 556	- 451

PŘÍLOHA D – Rozvaha Oblastní charity Kutná Hora (v tis. Kč)

Rozvaha k 31.12. v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA							
A. Dlouhodobý majetek	12 609	21 192	25 780	49 393	53 349	52 764	51 401
II. Dlouhodobý hmotný majetek	14 818	23 664	28 588	52 574	53 349	57 176	57 078
Pozemky	1 150	11 500	1 637	1 637	1 637	1 637	1 637
Stavby	9 934	9 934	9 934	9 934	48 879	48 878	50 682
Samostatné movité věci a soubory	1 506	1 506	2 280	2 279	4 224	4 478	4 759
Drobný DHM	141	131	120	121	97	0	0
Nedokončený DHM	2 087	10 943	14 617	38 603	2 183	2 183	2 183
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku	2 209	2 472	2 808	- 3 181	- 3 671	- 4 412	- 5 677
Oprávky ke stavbám	696	896	1 097	- 1 297	- 1 498	- 2 092	- 2 642
Oprávky k samostatným movitým věcem a soubor movitých věcí	1 372	1 445	1 591	- 1 763	- 2 076	- 2 320	- 3 053
Oprávky k drobnému DHM	141	131	120	- 121	- 97	0	0
B. Krátkodobý majetek	2 515	3 659	10 668	6 390	3 388	1 028	3 083
I. Zásoby celkem	0	0	19	109	53	33	53
Materiál na skladě	0	0	19	109	53	33	53
II. Pohledávky	523	824	796	901	2 825	487	878
Odběratelé	30	210	221	35	20	41	23
Poskytnuté provozní zálohy	485	613	221	586	589	445	717
Ostatní daně a poplatky	0	0	1	0	4	1	0
Nároky na dotace	0	0	0	0	2 203	0	134
Jiné pohledávky	0	0	24	87	9	0	4
Dohadné účty aktivní	8	1	0	193	0	0	0
III. Krátkodobý finanční majetek	1 966	2 807	9 848	5 328	464	473	2 117
Pokladna	83	120	224	258	199	121	307
Bankovní účty	1 877	2 687	9 624	5 070	265	352	1 810
Majetkové cenné papíry k obchod.	6	0	0	0	0	0	0
IV. Jiná aktiva celkem	34	28	5	52	46	35	35
Náklady příštích období	14	2	2	16	36	11	0
Příjmy příštích období	20	26	3	36	10	24	35
AKTIVA CELKEM	15 132	24 851	36 448	55 783	56 736	53 792	54 484

PASIVA								
A. Vlastní zdroje		13	14	24	23	48	48	48
		991	876	179	766	770	449	269
1. Jmění		13	14	23	23	50	50	50
		854	330	976	426	027	404	675
	Vlastní jmění	12	12	21	21	48	49	48
		209	326	859	819	808	679	628
	Fondy	1 645	2 004	2 117	1 607	1 219	725	2 047
2. Výsledek hospodaření		137	546	203	340	-1	-1	-2
						257	955	406
	Účet výsledku hospodaření	-787	409	- 343	137	- 1	- 556	-451
						257		
	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	0	0	0	0	0	0	0
	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	924	137	546	340	300	- 1	- 1
							399	955
B. Cizí zdroje		1 141	9 975	12	32	7 966	5 343	6 215
				269	017			
2. Dlouhodobé závazky celkem		0	0	10	31	4 000	0	2 902
				000	000			
	Ostatní dlouhodobé závazky	0	0	10	31	4 000	0	2 902
				000	000			
3. Krátkodobé závazky		823	1 234	1 709	1 016	3 963	5 341	3 306
	Dodavatelé	97	217	849	164	741	425	59
	Zaměstnanci	0	0	0	0	0	1 470	1 610
	Závazky k instit. soc. a zdrav. poj.	0	0	0	0	0	754	835
	Ostatní daně a poplatky	0	0	0	1	0	75	74
	Závazky ze vztahu ke stát. rozpočtu	2	48	19	0	0	42	0
	Závazky ze vztahu k rozp. Organů územ. sam. celků	10	17	11	37	157	0	0
	Jiné závazky	398	405	320	240	2 499	2 142	29
	Dohadné účty pasivní	316	547	510	574	566	433	699
4. Jiná pasiva		318	8 741	560	1	3	2	7
	Výdaje příštích období	0	8 528	0	1	0	2	7
	Výnosy příštích období	318	213	560	0	3	0	0
PASIVA CELKEM		15	24	36	55	56	53	54
		132	851	448	783	736	792	484